

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXI. letnik.

V Ljubljani, junij 1904.

VI. zvezek.

Praznik sv. Rešnjega Telesa.

Jezus v najsvetejšem zakramentu zmagoslavni kralj nad svetom in peklom.

Glej prebivališče Boga z ljudmi, in
prebival bo z njimi! Skr. raz. 21, 3.

Preroku Eliji je stregla brezbožna Jezabela po življenju. Zato zbeži prerok v puščavo, da bi našel ondi varno zavetje. Težavna je bila ta pot po vročem pesku ob pekočem solncu. Lačen, žejen in ves onemogel se zgrudi na koncu prvega dne v puščavi pod brinjev grm, in žalostno zdihne: „Zadosti mi je, o Gospod, vzemi mojo dušo!“ Po teh besedah zaspi. Tedaj se mu približa angel Gospodov, poslan iz nebes, dotakne se ga in mu reče: *Vstani in jej!* Elija se zbudi, in zagleda pri svoji glavi kruh in posodo z vodo. Ko se okreпча, zopet zaspi. In angel se v drugič vrne k njemu in mu pravi: *Vstani in jej! sakaj dolgo pot še imaš!* Elija spolni angelovo povelje in je bil tako pokrepčan in poživljen, da je hodil v moči tiste jedi štirideset dni in štirideset noči po puščavi, in prišel slednjič do božje gore Horeb, kjer je govoril z Gospodom Bogom.

Ali nismo tudi mi kakor prerok Elija v puščavi? Kaj je svet po prvem grehu kakor puščava, solzna dolina, čeprav si nekateri lahkoživci domišljujejo, da je vrt poln duhtečih cvetic in uglajenih potov? V puščavi ni življenja, ni cvetja, in tudi na svetu je malo pravega, bogoljubnega življenja, bolj redko cvetó cvetice raznih lepih čednosti. V puščavi prežé na potnika mnoge nevarnosti, katere tudi nas na svetu povsodi obdajajo, nevarnosti večnega pogubljenja. V puščavi je neizmerno veliko peska, in tudi na svetu

je mnogo prahu umazanosti in strasti, v katere se mnoge duše pogreznejo in pogubé. V puščavi pripeka solnce in vročina, ki vse požge in umori: na svetu je mnogo zavisti in nevoščljivosti, sovraštva in strupene sape slabih zgledov, ki zamoré nežne kali blagih čuvstev v človeškem srcu. Da, podobna stasi puščava in svet! Tudi mi smo v nevarnosti, da omagamo in se pogubimo. A to se ne sme zgoditi, temveč moramo srčno in stanovitno nadaljevati svoje zemeljsko potovanje. Ali se prikaže tudi nam na tem potu angel, da nam prinese oživljajoče in okrepečajoče hrane za težavno pot v nebesa? Da, še več smo prejeli. Prejeli smo kruh življenja, prejeli smo *šivi kruh, ki je s nebes prišel*. Jezus Kristus, naš Gospod, prebiva med nami, da nas oživlja in okreпча, da nas tolaži in razsvetljuje, da imamo v tem kruhu zastavo večnega življenja, ki biva med nami v najsvetejšem zakramentu.

O da bi sedaj Gospod Bog očistil moje ustnice s svojim ognjem kakor nekdanj preroku Izaiji, da bi vam mogel vredno in prav govoriti o Jezusu, pričujočem med nami v najsv. zakramentu, da bi vam mogel dopovedati njegovo kraljevo veličastvo, da bi ga vsi spoznavali in ljubili kot svojega kralja. Vsaj je Jezus v najsv. zakramentu z magoslaven kralj nad svetom in pekлом. O tem vam bom govoril. O da bi nam prečista devica in mati Marija sprosila pri svojem sinu milost, da bi Jezus kraljeval tudi v našem srcu, da bi ga gledali kedaj od obličja do obličja! Hvaljeno in češčeno naj vedno bo presv. Rešnje Telo!

I. a) Ko je prišel božji Zveličar na svet, tedaj ga ni hotel nihče sprejeti. *V svojo last je prišel, in njegovi ga niso sprejeli* (*Jan. 1, 11.*) pravi sv. Janez. Marija in Jožef sta mu morala poiskati prostora v pastirskem hlevu. V jaslicah, na slami je ležalo božje dete, večni Sin večnega Očeta, zapuščen in nepoznan od sveta. Le nekaj pastirjev je prihitelo, da ga počasté in molijo. Kako vse drugače je sedaj! Sedaj pride isti Jezus zopet na svet, ko pride pri sv. maši na altar pod podobo kruha in vina kot Bog in človek. Za njegov vsprejem so pripravljene brezštevne cerkve. Kdo bi preštel vse cerkve, kapele in altarje po mestih in vaseh, po hribih in gorah od solnčnega vzhoda do solnčnega zahoda, ki so vse pripravljene za njegov prihod na altar? Sedaj ni več priprost pastirski hlev, temveč veličastna poslopja, mogočne stavbe so, ki kipé proti sinjemu nebu, da sprejmejo v stanovanje najsvetejšega Boga. Res, da ni manjkalo nikdar od Jezusovega rojstva do sedanjega

časa Herodov in Judežev, ki so preganjali Jezusa, sv. cerkev in duhovnike, ki so zabranjevali tudi s silo Bogu dolžno čast, ki so ropali, kradli in rušili v Jezusovo čast namenjene reči, — toda vse to preganjanje in sovraštvo brezbožnežev ni moglo in ne more zatreči ljubezni vernikov, ki darujejo Jezusu, svojemu kralju, v čast vse, kar morejo: Poglejte vse prekrasne cerkve, oglejte si v njih blesteče altarje, pogledajte dragocene sv. posode, kelihe in monštrance, prelepe cerkvene oprave! Vse, kar zmora človeška umetnost in spretnost v stavbi, v slikarstvu, v kiparstvu, v podobarstvu, v glasbi: vse obrne v čast in slavo Jezusu, pričujočemu v najsvetejšem zakramentu.

b) Nekdaj je pokazal Poncij Pilat Jezusa, krvavo zbičanega in s trnjem venčanega ljudstvu, hoteč vzbuditi v njem sočutje in usmiljenje, rekoč: *Ecce homo! Glejte, človek!* Poglejte ga, kakošen je, usmilite se ga, da ga vam izpustim! O kako pretresljiv je bil ta pogled! Jezusovo obličje vse krvavo, neskončna britkost mu polni milobe odsevajoče oči. In surova množica ga zasramuje in zahteva njegovo križanje! Ko se nam sedaj pokaže isti Jezus pri sv. maši pri povzdigovanju, ko se nam pokaže pri sv. obhajilu z besedami: *Glejte, jagnje Božje!* tedaj ga gledamo z vernim in pobožnim srcem pričujočega v najsv. zakramentu in ga molimo v vsej ponižnosti. Pred njim poklekujе sedaj neizmerna množica, molijo ga narodi vseh jezikov in krajev, pred njim poklekujеjo ljudje vseh stanov. Kdo bi preštel milijone in milijone vernikov, ki so mu skazovali najvišjo čast v najsv. zakramentu? Kako veličastno zmaguje Zveličar nad svetom, koliko src si ji vže osvojil v zakramentu ljubezni! Žalosten sprevod se je pomikal nekod po jeruzalemskih ulicah na goro Kalvarijo. V tem sprevodu je bil mož bolečin, obložen s težkim križem. Obdajajo ga brezsrčni vojaki, ki ga sujejo in priganjajo, spremlja ga množica, ki ga sramoti in preklinja. Kdo bi si bil takrat mislil, da bo isti Jezus, pričujoč pod podobo kruha, kedaj obhajal tako zmagoslaven sprevod po mestih in vaseh, po cvetočih livadah in polju? In sedaj ga ne spremljajo več njegovi sovražniki, temveč njegovi prijatelji, njegovi služabniki, ki ga molijo in časté kot svojega Gospoda in Zveličarja. Slovesno odmeva okrog njega pobožna molitev vernikov in razlegajo se navdušene sv. pesmi, njegovo slavo povzdigujejo zbrani glasovi zvonov. Kako je moral, — da govorim kot človek, — oni sprevod po jeruzalemskih ulicah na goro Kalvarijo užalostiti angele! In

kako se sedaj radujejo nebeški duhovi, da se sedaj skazuje na zemlji tolika čast njihovemu Gospodu in kralju!

c) In ta slava in zmaga Jezusova je tem veličastnejša, čim natančneje si jo ogledamo. Ko so molili pobožni pastirji Jezusa v betlehemskelem hlevu, so videli pred seboj dete, čegar božanstvo je bilo skrito, a človeška narava očitna. Pred kom pa sedaj poklekujemo v molitvi? Kaj vidimo s svojimi telesnimi očmi? Podoba malega, okroglega kruha! Čudovito je, da so se v stari zavezi prikazovali angeli v človeški podobi. Toda kaj je to v primeri s tem, kar vidimo na altarju? Vidimo kruh, in vendar ni kruh, to je le zunanja podoba kruha. Pod to podobo je pričujoč resnično in bistveno Jezus Kristus, kot pravi Bog in človek skupaj, kakor nekdanj v jaslicah in na križu, in kakor sedaj sedeč na desnici Boga Očeta. To resnico je oznanjevalo skoraj pred devetnajstimi stoletji dvanajst priprostih mož vsemu svetu, in svet jim je verjel! O čudež Jezusove zmage! Ti možje niso bili ne imenitni, ne mogočni pred svetom, ne bogati in ne poznani, v vendar se je nauk dvanajsterih apostolov razširil iz Galileje po vsem svetu od roda do roda. Ta nauk o pričujočnosti Jezusovi pod podobo kruha v najsv. zakramentu so sprejeli in verovali najslavnejši in najučenejši možje, velikani po duhu. Sicer niso mogli umeti te skrivnostne resnice, a uklonili so ponižno svoj um veri. Ta nauk so kot resničen sprejeli in verovali mogočni vladarji in knezi, katerih bi ne mogla k temu prisiliti nobena moč na svetu. Ta nauk so sprejeli in verovali verniki vseh časov in krajev, neštevilni kot zvezde neba. Povsodi, v vseh časih se pripogibajo kolena pred Jezusom, pričujočim v najsv. zakramentu pod podobo kruha in vina. Ni ga jezika, kateri ne bi poveličeval Jezusa v najsv. zakramentu. O koliko je veličastvo Jezusovo na vsem svetu: na svetu, kateri ga je nekdanj zaničeval in preganjal, na svetu, ki ni hotel vanj verovati vkljub mnogim čudežem, vkljub njegovi svetosti. Judje so videli Zveličarja in niso verovali njegovemu nauku, in poklical je Bog druge narode od vzhoda do zahoda, in ti niso videli in so verovali. Zato jih je blagroval Zveličar in jih sprejel v svoje kraljestvo. Za ta nauk so premnogi trpeli preganjanje in smrt. Zares, nad vse veličastna je zmaga, katero je zadobil Jezus v najsv. zakramentu nad svetom!

č) Veselimo se torej iz vsega srca, da se skazuje Jezusu v najsv. zakramentu tolika čast! Obenem se pa tudi vprašajmo: Ali smo tudi mi kaj pripomogli k temu češčenju?

Sv. Janez Zlatoust pravi: „Dvojna vrsta ljudi taji Boga: taki, ki ga naravnost tajé, in teh število ni veliko, ker po spričevanju psalmistovem govori le neumnež v svojem srcu: „Ni Boga!“ A tudi taki so, ki spoznavajo sicer z jezikom Boga, v dejanju pa ga tajé, ker se ne zmenijo zanj. sploh živé tako kakor da bi ga ne bilo. Število teh je prav veliko“. — Prav tako je z vero v najsvetejši zakrament. Nekateri slabi katoličani ne verujejo v to presveto skrivnost. Njih število je neznatno. A mnogo, prav mnogo žal, je takih katoličanov, ki sicer z jezikom verujejo v najsv. zakrament, a ga tajé v svojem življenju. In med te moramo prištevati vse tiste, ki gredó mimo cerkve, prebivališča živega Boga, kakor mimo navadne hiše, ne da bi počastili Zveličarja. Med temi so tisti zanikrni kristjani, katerim ni prav nič mar, da bi šli ob nedeljah in zapovedanih praznikih k sv. maši, da bi prejeli milosti od pričujočega kralja nebes in zemlje; in če pridejo sploh v cerkev, se tako vedejo, kakor da bi ne bili v bližini Gospoda Boga. Povejte mi, ali kažejo s takim grešnim ravnanjem vero v pričujočnost Jezusovo v najsv. zakramentu? O kako jih osramoté kristjani prvih stoletij! Takrat so se zbirali kristjani iz vseh krajev ob največjih težavah in nevarnostih k službi božji, zalezovali in preganjali so jih pobsodi neverniki in malikovalci. In vendar se niso ustrašili verniki nevarnih potov, ne preganjanja, ne mučeniške smrti. Njih sreča, tolažba in veselje je bil Jezus v najsv. zakramentu, v prav istem zakramentu, katerega sedaj imamo, v isti daritvi, katera se sedaj obhaja na altariju. Misijonarji, ki razširjajo kraljestvo Kristusovo med neverniki in malikovalci v daljnih krajih, nam poročajo, kako goré v ljubezni do Jezusa v najsv. zakramentu novospobrnjenci, kateri potrebujejo več dni hodá, da se morejo na kakem kraju udeležiti sv. daritve. Ako bi bil Bog tako določil, da bi se hranil najsv. zakrament samo na enem kraju, v eni cerkvi na svetu, da bi se obhajala sv. maša samo na enem kraju; kako bi se potrudili verniki, da bi vsaj enkrat v življenju prišli semkaj! Ko pa je Jezus v svoji neskončni ljubezni pričujoč v brezštevilih cerkvah, ali naj mu mar povračujemo to ljubezen z mlačnostjo in zanikrnostjo? Ali naj ga zato manj častimo in molimo? Tem bolj smo dolžni, da javno pred svetom spoznavamo svojo vero v najsvetejši zakrament, da se radi in pogosto zbiramo pri njem s pobožnim in ponižnim srcem, da vsaj nekoliko zadostimo za vsa razžaljenja, katera je trpel, ko je bival še na zemlji, in odkar

prebiva med nami pod podobo kruha. S tem pomagamo, da zmaguje Jezus nad svetom, pa tudi nad peklom.

II. V vzvišeni skrivnosti presv. Rešnjega Telesa obhaja Zveličar obenem nad peklom najslavnejšo zmago.

Kaj hoče hudobni duh? Da bi nas odvrnil od Boga! Kdor se je ločil od Boga s smrtnim grehom, tega hoče hudobni duh ohraniti v svoji oblasti, da bi se grešnik tem težje vrnil na zveličalno pot. Tiste pa, ki so v milosti božji, torej v zvezi z Bogom, hoče z raznim zapeljevanjem v greh pridobiti za svoje kraljestvo, da bi pretrgal vez, katera jih veže z Bogom.

a) In prav najsv. zakrament je najmočnejša vez, ki zedinja človeka z Bogom in ga ohranja v tej zvezi. Ali ni Jezus Kristus, ko prebiva med nami vse dni na brezštevilnih altarih, najkrepkejša vez med nebom in zemljo? Ali niso tako zvezana nebesa z zemljo in zemlja z nebom! Vedna daritev nove zaveze nam naklanja sadove odrešenja, po njej zadobivamo spravo z Bogom. Kolika zmaga za Zveličarja, ako odvzame hudobnemu duhu grešnikovo dušo, za katero je pretil svojo kri! Koliko zmago obhaja Jezus, če more iti v dušo, ki je bila prej sužnja greha in satana! Ako so se nekdanj farizeji spohtikali in jezili nad Jezusom, ker je občeval z grešniki: kako mora besneti šele hudobni duh, ko vidi, da se daje Jezus skesanemu grešniku vživati in gre v njegovo očiščeno srce! Kako se veseli dobri pastir, ko najde zgubljeno ovco! Kdo bi mogel prešteti, koliko src skesanih grešnikov je vže zadobil Jezus v zakramentu ljubezni, kolikokrat je vže premagal hudobnega duha!

Pomislimo samo to-le: Ko je hudobni duh zapeljal naše prve starše v raj, je zadobil veliko zmago. Ta zmaga se ponavlja vselej, kedar človek več verjame satanu kot Bogu, in žali svojega ljubeznivega Gospoda in Očeta. Nasprotno pa zmaguje Jezus nad peklom v najsv. zakramentu, kedarkoli se ustavlja grešnik, okrepcan po angelskem kruhu, skušnjavam in grehu in hodi srčno po poti zveličanja. In ker nas prav najsv. zakrament varuje smrtnih grehov, spoznamo iz tega, koliko jih pridobi Jezus po najsv. zakramentu za se in za zveličanje, ki bi bili sicer brez te angelske jedi vekomaj pogubljeni. Kdo bi ne občudoval ljubezni in dobrote, modrosti in usmiljenja našega Zveličarja? Po vživanju ene jedi, po sadu prepovedanega drevesa je zmagal hudobni duh, in si pridobil oblast nad človekom; po vživanju ene jedi, po zakramentu največje ljubezni

je uničeno in razdejano njegovo kraljestvo, in se mora umakniti božjemu kraljestvu!

b) Slavna in veličastna je zmaga za Jezusa, ko pride v srce skesanega grešnika, a slavna in veličastna je tudi tedaj, ko si osvoji čista in pobožna srca. Tudi po teh srcih steguje hudobni duh svoje zanjke, ko nastavlja povsodi svoje mreže bogoljubnim dušam. A po prejetju angelskega kruha se odpró bogoljubnim dušam oči, da spoznajo dobro in hudo, da se okrepčane po tej jedi oklenejo dobrega in sovražijo hudo, da se vedó varovati vseh nevarnosti zveličanja. Zato je brezvspesno vse prizadevanje hudobnega duha: S komur je Bog, temu se ni bati zalezovanj hudičevih.

Ako bi mogli vprašati mučence vseh časov in krajev, med njimi cvetoče mladenče in nežne device, šibke žene in slabotne starčke vseh stanov in vsake starosti: Kaj vam je podelilo moč in srčnost, da ste napolnjevali ječe z veselimi slavospevi, da ste šli brez strahu v smrt, v grozne muke, da se niste ustrašili ne meča ne sekire, ne ognja ne zob sestradanih zverin? Vsi bi nam odgovorili: „To nadčloveško moč nam je podelil Jezus Kristus v najsv. zakramentu. Okrepčani s tem kruhom življenja smo radi darovali časno življenje za večno!“ Ali ni vsak mučenec po tem angelskem kruhu slavno premagal hudobnega duha?

Ako bi mogli vprašati nepregledno množico vseh tistih, ki so se skoraj v devetnajstih stoletjih odpovedali nečimernemu svetu in njegovim navideznim dobrotam in se popolnoma posvetili Bogu: „Kaj vas je potrdilo v tem vzvišenem sklepu in vam podelilo moč, da ste ga spolnili?“ Tedaj bi slišali odgovor: „Po vživanju angelskega kruha smo postali angeli v človeški podobi!“ In ako bi mogli slednjič vprašati vse tiste, kateri živé med svetom in v svetu, kakor da bi ne živeli, kateri se stanovitno ustavljajo skušnjavam in ohranijo čisto srce v sredi med zapeljivimi in pohujšljivimi zgledi: „Kako vam je mogoče, da zatirate strasti in hudo poželenje, da se varujete greha in pogubljenih potov, da napredujete v čednosti in popolnosti?“ Kaj bi nam odgovoril? Vsi bi nam pokazali na tabernakelj rekoč: „Glejte! ondi na altarju prebiva On, ki nam je pokazal to pot, On nas razsvetljuje v temi življenju, On nas krepča v dobrem, On nas ohranja na strmi in ozki poti zveličanja. Kdor vživa to meso in pije to kri, ostane v njem in ima večno življenje.“ — Ali niso vsi ti, ki pobožno živé, — in veliko je takih! — dokaz veličastne zmage Jezusove nad svetom in peklom?

c) Predragi v Kristusu! Kaj pa je z nami? Ali obhaja Jezus tudi v našem srcu zmago nad hudobnim duhom? Ali je mar kdo med vami, ki služi z grehom hudiču in zapira svoje srce božjemu Zveličarju? Oh, če je res kateri tak med vami, zakliči vendar s sv. Avguštinom: „Dovelj sem služil satanu in grehu; sedaj hočem, da me vendar enkrat najde dobri pastir, ki me vže toliko časa išče.“ Ako je Kristus zmagal vže v tolikih srcih hudobnega duha, naj ga premaga tudi v mojem srcu! Vrnil se bom k njemu in mu porečem: Usmili se me! sprejmi me za svojega otroka! — Ali stopamo krepko po poti čednosti, ali se varujemo greha? Zakaj ne? Če bi dolgo časa ničesar ne jedli ali le prav malo, potem bi se ne čudili, če bi opešale moči za delo.

Kaj pa je vzrok naše duhovne slabosti? Dvojen utegne biti: ali zavživamo dušno hrano prereditkokrat, ali pa ne prav. V raju je rekel zapeljivec: „Le jejta od tega sadu!“ ker je vedel, da jima bo ta sad v pogubo. Sedaj nam kliče: „Nikar ne jejte tega angel-skega kruha!“ ker vé, da oslabimo in omagamo v dobrem, če ga ne uživamo. Ali veste, kaj vas odvrča od prejemanja sv. zakramentov, da odlašate sv. spoved in sv. obhajilo od tedna do tedna? Tisti zapeljivec, ki je rekel v raju: Le jejta! vam kliče sedaj: Nikar ne jejte! Toda kakor sta obžalovala prva človeka, da sta bolj verjela hudobnemu duhu kakor Bogu, tako se boš kesal tudi ti, ako poslušáš bolj zapeljivca kakor pa Jezusa, ki ti kliče: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.* (Mat. 11, 28.)

Da bo zmagoval Jezus v našem srcu nad hudobnim duhom, ga moramo vredno prejeti. Odpovedati se moramo grehu in bojevati se zoper strasti in hudo poželjenje. Če bo v našem srcu vladal Jezus, potem smo močni, da bomo radi spolnjevali vse, kar nam zapoveduje, in večno bomo ž njimi kraljevali.

In da bi vselej obhajali zmago z Jezusom, kadar ga prejmemo v svoje srce, priporočajmo se za to milost prečisti devici in materi Mariji! Pod njenim varstvom se bomo vredno bližali Najsvetejšemu in Jezus bo šel zmagoslavno v naše srce. O da bi se to odslej prav mnogokrat zgodilo! O da bi Kristus vedno živel in vladal v našem srcu v življenju in v smrti uri, da bi tudi mi ž njim vekomaj živeli! Amen.

P. Klement Grampovčan.

Druga nedelja po binkoštih.

O učinkih sv. obhajila.

Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil.

Luk. 14, 16.

Večerja, o kateri govori današnji evangelij, je predpodoba one čudovite večerje, katero je Zveličar v predvečer svojega trpljenja in svoje smrti postavil v tolažbo in odrešenje celega cveta. Prvi, ki so bili povabljeni k tej večerji in so se je tudi udeležili, so bili apostoli. Od tiste preblažene ure pa do danes so bili že milijoni in milijoni povabljeni k tej nebeški večerji; zakaj Jezus Kristus je določil, da ta sveta večerja ostane v njegovi cerkvi do konca sveta. Zato verni kristjani v hišah božjih z Gospodom obhajajo večerjo in se hranijo, kakor piše Tertulijan, „od telesa in krvi Jezusa Kristusa, tako, da se njih duša nasičuje z Bogom.“

Mi kristjani smo se pač že mnogokdaj udeležili te presvete večerje, ko smo prejeli v svetem obhajilu pravo Jagnje Božje. Oh, da bi nam ta sprejem donesel vselej blagoslov in nič družega, kakor blagoslov! Kristjani, je namreč še drug sprejem, ki prinaša ne blagoslov, temveč prokletstvo in nič družega nego prokletstvo. Zato govori sv. Pavel s svetim strahom in spoštovanjem: *Človek naj samega sebe presodi in potem naj je od tega kruha in pije iz tega keliha.* Prišel sem tukaj na neko stvar, ki je neizmerno važna, ker je najsvetejša. Ker smo ravno v osmini praznika presvetega Rešnjega Telesa, govoril vam bom o učinkih svetega obhajila. Sv. obhajilo je človeku ali 1. v blagoslov kot jed življenja, ali 2. v prokletstvo kot jed smrti.

I. Sv. obhajilo nam je v blagoslov kot jed življenja vsem, ki je prejemajo v stanu posvečujoče milosti božje brez smrtnega greha. Da je sv. obhajilo res prava jed življenja, dokazujeta nam dva vzroka.

1. Po svetem obhajilu se ohrani življenje milosti. — Pravo življenje človekovo je življenje milosti, ono presrečno stanje, ko človek postane prijatelj, celo otrok božji in dedič večnega življenja. Kar je solnce za zemljo, to je milost za človeško dušo. Kakor namreč solnce vse obseva z lepo svetlobo in vso naravo spravi v zelenje in cvetje, tako milost božja razsvetli dušo z

nebeškimi žarki, da obrodi krasno zelenje in sad za večno življenje. A to življenje milosti je v vedni nevarnosti; vsak smrtni greh lahko naenkrat vse pokonča in zamori, kakor zamori mrzla slana zelenje in cvetje v naravi. In glejte, zoper to nevarnost je najlepši pripomoček in bramba sv. obhajilo.

Kdor vredno prejema sv. obhajilo, ta se v boju utrdi. Kristjani, z veliko armado se moramo neprestano vojskovati, z armado, ki ima tri bandera, na katerih je zapisano: svet, meso in pekel. Ta armada nas hoče siloma premagati. Ako človeka res premaga, zgubi življenje milosti v svoji duši, kakor zgubi telesno življenje tisti, kateremu meč ali svinčena krogla prodere srce. A najhujše pri vsem tem je to, da smo silno revni in slabi in zato s svojimi močmi ne moremo sovražnika premagovati. Zato je milost božja nam pomoč naklonila. Ako vredno prejemamo sveto obhajilo, dobimo čudovito moč, ki nas varuje hudega, kakor piše psalmist (Ps. 90. 7.): *Če tudi jih pade tisoč na strani, deset tisoč na desni, tebi se vendar ne približa.* In to je lahko umljivo, ker sv. Pavel govori: *Vse premorem v tistem, ki me osrčuje.* (Fil. 4. 13.)

S pomočjo sv. obhajila smo torej v boju utrjeni, a tudi zmagujemo. Kako se vrši ta zmaga, uči jako lepo sv. Ciril: „Ako te napihuje strup napuha, prejmi ta sveti zakrament, kruh ponižnosti te bo storil ponižnega. Ako te napada lakomnost, uživaj nebeški kruh, in ta radodarni kruh te napravi radodarnega. Ako piha v tebe veter zavisti, prejmi angelski kruh, ki te s svojo ljubeznivostjo stori ljubeznivega. Ako si nezmeren v jedi in pijači, uživaj meso in kri onega Jezusa Kristusa, ki se je postil 40 dni in 40 noči in ki pred svojo smrtjo ni z drugim napojil žeje, nego z jesihom in žolčem; to ti bo dalo zmernost. Ako te napade lenoba, da ne moreš moliti in premišljevat, prejmi presv. Telo, da te napolni s pravo pobožnostjo. Ako te skuša greh nečistosti, prejmi v presv. zakramentu Telo najčistejšega Jezusa, ki te bo storilo čistega.“ To so zmage, h katerim nam pomaga vredno sv. obhajilo.

2. S sv. obhajilom se torej življenje milosti v nas ohranjuje, a s tem se nam zagotavlja tudi nebeško življenje.

Razen posvetnega življenja je še drugo, življenje luči in veselja, življenje, katero nikoli ne mine. Kdo si ne želi doseči tega presrečnega življenja in prebivati v onem veselju, *katerega oko ni videlo, uho ni slišalo in srce človeško ni občutilo* (1. Kor. 2, 9) ? Zagotovilo, da to res prejmemo, nam je sv. obhajilo. Jezus sam

je rekel: *Jas sem kruh, ki sem s nebes prišel... Kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj.* (Jan. 6, 50, 52.) In zopet govori: *Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jas ga bom obudil poslednji dan.* (Jan. 6, 54, 55.) Ali bi mogel Jezus še kaj bolj natančno povedati, kaj nam zagotavlja večno zveličanje, ali bi nam mogel dati še kako večje tolažilo? Zato sv. očetje tako lepo in navdušeno govoré o tej brezmejni sreči. Sv. obhajilo je zares angelski kruh, nebeška mana, ki ima v sebi vso sladkost, vso dobroto, vso tolažbo, vse, kar si more človeško srce dobrega poželeti.

Iz vsega tega vsakdo lahko spozná kako dobro je človeku vredno sv. obhajilo, ki mu prinaša življenje milosti, ki ga utrjuje v dobrem in mu zagotavlja večno zveličanje.

II. Toda vse kaj družega je z nevrednim sv. obhajilom. To pa nakopava človeku prokletstvo in je jed smrti, ne pa življenja. To žuga vsem onim, ki brez milosti božje, v smrtnem grehu, brez prave priprave, lahkomiselno pristopajo k mizi Gospodovi.

1. Kdor se to predrzne storiti, ta sprejme smrt. Toda kako? Je li Jezus smrt? Gotovo ne! On je življenje, večno življenje, vir življenja. Saj piše sv. Janez: *V njem je življenje.* (Jan. 1, 4.) In on sam govori o sebi: *Jas sem življenje.* (Jan 11, 25.) Kako je torej mogoče, da tisti, ki nevredno prejme sv. obhajilo, prejme smrt, ko vendarle prejme življenje? Da, on res prejme življenje, a ta sprejem je njemu smrt, ker stori tako hudodelstvo, katero Bog s smrtjo kaznuje.

Vsak smrtni greh pahne človeka v večno kazen, stori ga vrednega večnega pogubljenja. Smrtni greh ugasi življenje milosti v človeški duši in poslej vlada v nji jeza božja in prokletstvo. Duša v smrtnem grehu zapade peklu; le telesno življenje je edina nitka, ki ga še drži, da za vse večne čase ne zgine v brezmejnem peklenkem prepadu. To je verska resnica naše svete vere, katero mora vsakdo verovati. Ako pa že vsak smrtni greh zasluži večno pogubljenje, dušno smrt, koliko bolj šele nevredno obhajilo! To je tak strahovit greh, da ga niti ne moremo prav spoznati; nad njim bi morala nebo in zemlja prelivati potoke solzâ. Apostol Pavel je pokazal velikost tega greha z besedami: *Kdor nevredno je od tega kruha in pije iz tega*

keliha, ta je kriev telesa in krvi Gospodove... on si sam sodbo je in pije. (I Kor 11, 27.) Sveti očetje razlagajo te besede tako, da tak človek stori tako hudobijo, kakor bi bil Jezusa samega ubil in prelil njegovo kri. Kdo se ne zgrozi nad hudobijo Judeža Iškarijota, ki je Zveličarja izdal v grozno smrt? Kdo se ne stresne nad zločinom judovskih velikih duhovnov, ki so Jezusa po nedolžnem zatožili? Krivi so bili telesa in krvi Gospodove. Kdo se ne zgrozi nad hudodelstvom Pilata, ki je nedolžnega Jezusa k smrti obsodil? Kdo se ne zgrozi nad grozodejstvom onih rabeljnov, ki so Jezusa, pravega živega Boga, mučili, bičali, mu v obraz pljuvali in ga križali? Bili so krivi telesa in krvi Gospodove. In kdor pristopi po nevrednem k sv. obhajilu, ta se pregreši nad telesom in drago krvjo Jezusa Kristusa. Zato ni čuda, da sveti cerkveni očetje v svojih spisih tako ostro in odločno svaré pred nevrednim obhajilom, da njih besede kakor ostre puščice zbadajo človeško srce. Samo besede sv. Avguština navajam; ta pravi: „Ko so Judje Jezusa pribili na križ, niso nič žalega storili njegovemu božanstvu, temveč le človeški natori. Umorili so ga po mnogih mukah, a le njegovo umrljivo, trpeče meso. Trpljenje in smrt sta bila le nekak nasledek one človeške nature, katero je on iz ljubezni do nas nase vzela. Toda, vi kristjani, ako prejimate sv. obhajilo po nevrednem, žalite njegovo božanstvo, žalite ga, ne kot človeka, temveč kot Boga, ki sedi na desnici Boga Očeta; vlečete ga od onega solnca pravice in ga izpostavljate novim mukam. Ko je vstal iz groba, je dokončal svoje trpljenje in svoje muke, vi pa ga silite, da mora vse to zopet trpeti. Vi njegovo poveličano telo, ki nikoli več ne bo umrlo, iznova siloma pribijate na križ na grozovit način. O vi brezbrizniki! vi hujše onečeščujete presveto Telo nego Judje in razbojniki, vi ste grozovitejši, kakor so bili oni!“ To so pač grozne besede, ki švigajo kakor bliski in treskajo kakor gromi! Sedaj pa, kristjan, le pomisli; ako je že vsak smrten greh taka hudobija, da je vreden večne kazni, kaj naj rečemo šele o nevrednem sv. obhajilu? Na to hudodelstvo se smejo obračati prerokove besede: *Zgrosite se, nebesa, in vé vrata nebeška, saplakajte!* (Jer. 2, 12.)

2. Da, v resnici, nevredno sv. obhajilo je res smrt za človeško dušo! A kar je še hujše, to hudodelstvo človeka v hudobiji tudi zakrkné.

Duša se zopet reši, ako se smrt prežene in zavržena duša zopet z Bogom spravi, solze se osušé in rane se zacelijo. To se

zgodí v zakramentu sv. pokore. In res prihajajo dan na dan zgubljeni grešniki k duhovnikom iskat rešitve in pomoči svojim dušam. Skesani dobé odvezo in se tako z Bogom zopet spravijo; zopet se povrnejo v življenje. Toda neizmerno hudo in žalostno pa je, ako kdo ostane trdovraten v smrti, ako noče razbiti okov, ki ga vežejo. To pa ravno nevredno obhajilo največkrat stori, ker zakrkne grešnika v hudobiji. A kako? Odgovor: Nevrednemu obhajilu sledí navadno nespokorno, zakrkнено srce. Človek bi res komaj to veroval; a vendar je tako. Kdor nevredno prejema sveto obhajilo, zametuje največjo vseh milosti; kar bi bilo njemu v največjo korist, obrne si sam v največjo škodo. Kdor to stori, ta sam sebe zažene v globok prepad in se neizmerno oddaljí proč od Boga, ker si *sam sodbo je in pije*. Bog beži pred takim človekom in ga prepusti vsem nadlogam. Ako pa Bog zbeži od njega proč, postane tema, črna tema v človeški duši in hudobni duh postavi tam svoj tabor; on začne tam kraljevati, on moti in zapeljuje grešnika. Tudi tolaži ga, če je treba, a ta tolažba ni iz nebes, temveč iz pekla. Taki ljudje živé lahkomiselno in nikoli ne pomislijo bolj natanko, v kaki nevarnosti so. Ako pa na smrtni postelji pogledajo nazaj v svoje življenje, tedaj se jim zdí, da je že vse prepozno in v nespokornosti umrjú. Takim veljajo besede preroka Izaija (48, 4.): *Vedel sem, da si trd in železen tvoj vrat in bronasto tvoje čelo*. Res, tak človek, ki se ne ustraši niti nevrednega sv. obhajila, postane kakor kamenit. Nobena beseda, nobena prošnja, noben opomin ga več ne gane. Čeprav ga opominja vsa narava: „Spoznaj svoj nevarni stan in spreobrni se v resnici!“ vendar on se le tolaži, da je že vse dobro, ker ga siloma moti hudobni duh. Tako poteka teden za tednom, mesec za mesecem, leto za letom; ako Bog po svojem neskončnem usmiljenju res ne pripusti kakega posebnega čudeža, pa se približa smrt in grešnik se pogubi. Dušna smrt se shujša v večno smrt, kjer je večni jok in stok, trpljenje in žalovanje brez tolažbe in upanja.

To je konec, to je učinek nevrednega sv. obhajila, to je v resnici smrt. Zato, kristjani, ne pojdite nikoli k sv. obhajilu v smrtnem grehu, da bi pri sv. spovedi kak greh navlašč ali iz lahkomiselne zanikrnosti zamolčali, ali pa da bi svoje grehe zmanjševali in opravičevali, ali da bi spovedi opravljali brez pravega srčnega kesanja in trdnega sklepa poboljšati se. Pomislite, da Bog

se ne dá goljufati; gorje jim, ki to poskušajo, nazadnje bode le sami grozno goljufani.

Pokazal sem vam, kako lep in veličasten sad izbaja iz vrednega sv. obhajila, in kako hudodelstvo je ne vredno sv. obhajilo, kaka kazen mu sledí. Gorje tistim, ki največjo milost božjo izpreobračajo sebi v največjo kazen! Sv. Pavel pravi: *Človek naj sam sebe presodi in potem naj je od tega kruha in pije iz tega keliha*. A sodi naj vsak tako, da ga tudi Bog ne bo obsodil, da bo njegova sodba tudi pred Bogom veljala, potem sv. obhajilo ne bo v pogubljenje, temveč v zveličanje. Amen.

† J. Benkovič.

Tretja nedelja po binkoštih.

Obiskovanje sv. Rešnjega Telesa.

Vso skrb njemu pustite, ker njemu je skrb za vas. Petr. 5, 6.

Večkrat slišimo tožbo: Ljudem ni nikoli mogoče ustreči! Da je to res, je skusila gotovo že večina izmed vas. In ni čuda! Saj nam današnji sv. evangelijski kaže, da se Jezusu samemu ni nič drugače godilo. Slišali smo v evangelijski, da so mu farizeji očitali: *Ta grešnike sprejema in je š njimi!* S tem so hoteli reči, da je gotovo tudi sam velik grešnik, da se s takimi ljudmi peča. Pri neki drugi priložnosti pa, kakor vam je gotovo znano, so ga hoteli kamenjati, ker je rekel, da je on Sin božji. In ko je sobotni dan ozdravil hromelega bolnika, so ga obdolžili, da je prelomil zapoved, ki ukazuje, naj se posvečuje sobotni dan. Sploh Jezus sam Judom ni nikoli ustregel, naj jim je dobrote delil, ali jih učil milo ali pa bolj trdo.

Predragi v Kristusu! Iz vsega tega spoznate lahko, da ima popolnoma prav tisti, ki pravi: „Saj še Bog vsem ne ustreže, kako neki bi jaz mogel ustreči?“

Kristjani, ali Bog tudi nam streže? Da, gotovo streže on tudi nam, a mi navadno ne mislimo na dobrote, katere prejemo od njega. Največkrat smo celo preleni, da bi ga poprosili zato, kar potrebujemo, še manj pa, da bi ga zahvalili za to, kar nam je že

dal. In vendar, koliko tožba, koliko zdihovanju se čuje vsak dan. Taki ljudje naj si vtisnejo v srce opomin sv. apostola Petra, kakor smo ga slišali danes v njegovem listu. *Predragi!* (tako pravi) *ponižajte se pred mogočno roko božjo, da vas Bog poviša ob času obiskanja. Vso svojo skrb njemu pustite, ker njemu je skrb za vas.* Ali razumete, kaj pravi sv. Peter? Ako vas Bog z nadlogami obišče, ponižajte se pred njim in pomislite, da ste zaslužili, kar vas je hudega doletelo, da ste si s svojimi grehi to nakopali. Ako pa imate hude skrbi, potem se pa k njemu zatecite, ker on ima vso skrb za vas. In on, ki ima večje veselje nad eno zgubljeno, a zopet najdeno ovco, nego nad 99 dobrimi, ta dobri pastir vam bo gotovo pomagal.

Jezus nam je postavil neko posebno znamenje svoje ljubezni do nas, namreč zakrament sv. Rešnjega Telesa. Večje ljubezni bi nam ne mogel skazati, nego jo je s tem, da je vedno živ pričujoč med nami in se nam daje samega sebe uživati. Čeprav nas je telesno zapustil, ko se je preselil v nebesa, a v podobah kruha in vina še vedno prebiva med nami z dušo in telesom, s krvjo in z mesom, kot pravi živi Bog. Prebivajoč med nami želi srčno, da ga obiskujemo na tem kraju, da iščemo pri njem pomoči. Žalibog, da je veliko, veliko ljudi, ki ne vedo, kako dobroto nam Jezus s tem skazuje, da med nami prebiva. Zato vam hočem danes govoriti o obiskovanju sv. Rešnjega Telesa in sicer 1. kako Jezus srčno želi, da ga obiskujemo v sv. Rešnjem Telesu pričujočega in 2. kako obilno plačuje take obiske.

I. Jezus Kristus skrit v presv. Rešnjem Telesu želi, da ga obiskujemo. To nam spričuje njegova pričujočnost med nami. Na ta svet je prišel le zato, da nas je odrešil, potem pa se je povrnil nazaj k svojemu nebeškemu Očetu. Toda, glejte ljubezen njegovo! Ni nas zapustil sirot. V svojem neizmernem usmiljenju do nas je storil čudež vseh čudežev, da se v podobah kruha skriva kot pravi živi Bog in prebiva med nami. On je res z nami vse dni do konca sveta!

Res je sicer, da je Bog povsod pričujoč, da prebiva v vsakem kraju, da ga ni kraja, kjer bi njega ne bilo; res je, da mu povsod lahko odkrijemo svoje srce, povsod povzdigujemo k njemu svoje prošnje in želje, a vendar nikjer nam ni tako blizo nego v zakramentu sv. Rašnjega Telesa. Altarje in tabernakeljne si je zbral na

tem svetu kot svoje prebivališče. Ako se torej bližamo mi altarju, storimo ravno tisto, kar so storili apostoli in drugi učenci Jezusovi, ko so se mu bližali.

Vzemimo in mislimo si, kristjani, kaj bi bilo, ko bi se naenkrat zvedelo: Jezus Kristus je na tem svetu in na tem kraju v človeški podobi pričujoč? Oh to bi ljudje hiteli na tisti kraj, nastopili bi to pot, če bi bila še tako dolga in težavna, da bi mu skazali svojo ljubezen in vsaj par trenutkov preživeli v njegovi bližini! Toda čemu bi po tem hrepeneli, saj bolj ne more biti Jezus med nami pričujoč nego je v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Ni ga treba daleč kje iskati, imamo ga tukaj doma skritega v tabernakeljnu.

In ko bi se res telesno prikazal med nami v človeški podobi, kako pristrčno bi ga molili, kako globoko bi se ponižali pred njim! Ali mu ne moremo skazati enake časti v zakramentu sv. Rešnjega Telesa? Ali mu ne moremo tukaj enako odkriti svojega srca, potožiti svoje reve in nadloge? Saj ravno zaradi tega je storil ta veliki čudež, da je pričujoč med nami, da nas ni pustil sirot na svetu.

V Zedinjenih državah v Severni Ameriki sta živela v provinciji Wisconsin v Milwaukee-ski škofiji mož in žena. Mož je bil protestant, ali prav za prav brezverec, ker ni nič več veroval, žena je bila pa katoličanka. Nevarno je zbolela. Ko je mislila, da se ji bliža zadnja ura, jo je začela vest peči, da njeni otroci, čeprav so bili že tako veliki, da bi lahko bili že pri sv. obhajilu, pa še krščeni niso bili. Prosila je moža, naj dovoli, da se otroci pouče v krščanskem nauku in prejmejo sv. krst. Mož, sam brez vere, se temu ni ustavljal. Dal je otroke v katoliški veri podučiti in določeni dan jih je peljal v cerkev, da bi bili krščeni. Ker bi morali biti tudi ob enem obhajani, je šel z njimi v cerkev iz same radovednosti, češ, bom vsaj enkrat katoliškega Boga prav od blizu videl. Ko je bilo sv. Rešnje Telo izpostavljeno, je gledal ta mož neprestano kakor zamaknen v sv. hostijo. Naenkrat zapusti cerkev in začne zunaj na glas jokati in klicati: „Katoličani imajo živega Boga!“ Potem je pripovedoval, da se je sv. hostija pred njim povečala, in da je namesto nje videl Zveličarja samega napravljenega kot dobrega pastirja. Ne dolgo potem je tudi on postal katoličan. Tako ga je milost božja doletela, ker je izpolnil obljubo, katero je dal svoji rajni ženi. To se je zgodilo l. 1848.

Fas ostanem pri vas vse dni do konca sveta, je rekel Jezus. (Mat. 11, 28.) *Ne bom vas zapustil sirot.* (Jan. 14, 18.) To obljubo je izpolnil in jo izpolnuje še sedaj nad vsemi, ki se k njemu zatekajo.

Že v starem zakonu, ko ni še prebival Bog v sv. Rešnjem Telesu v tempeljnu, so pobožni Judje imeli največje veselje v tempeljnu moliti. Kralj David se je čutil najbolj srečnega, če je mogel v tempeljnu moliti; vselej je bil žalosten, kadarkoli je moral kam dalje iti od njega. Ko je bil Daniel v Babilonu vjet, je odprl po trikrat na dan okna, ki so bila obrnjena proti Jeruzalemu, kakor da bi pravi Bog le tam prebival. Ako so pa že v starem zakonu ljudje tako radi molili Boga v tempeljnu, čeprav ni bil tam osebno pričujoč, koliko bolj ga moramo častiti mi, ki vemo, da on sam kot živi Bog prebiva v sv. Rešnjem Telesu. Ni čuda, da so pobožni kristjani že toliko storili v slavo tega sv. zakramenta. Ustanovljeni so nekateri meniški redovi, ki noč in dan molijo sv. Rešnje Telo. V ta namen je za pozvetne ljudi ustanovljena prelepa bratovščina sv. Rešnjega Telesa. Nekateri kristjani so imeli tako ljubezen do tega sv. zakramenta, da so si blizu cerkve postavili svoje hiše samo zato, da so bili bliže Jezusu, da so ga tem pogosteje lahko obiskali.

Neka grofica Ana Feria, ki je 24 let stara postala že vdova, šla je v samostan sv. Klare. Tam si je dala sezidati celico zraven sv. Rešnjega Telesa, tako, da je bilo okno napeljano prav pred altar. Ob tem oknu je preslonela in preklečala celo svoje življenje zatopljena v molitev in premišljevanje. Po pravici so jo imenovali „nevesto sv. Rešnjega Telesa“. Nekdaj jo je obiskala neka druga imenitna gospa in jo vprašala, kaj dela in misli vedno v sobi, če ji ni nikoli dolg čas? Svetnica Ana od križa pa odgovori: „Celo večnost bi rada tukaj ostala! Ali ni tukaj naš dobri Bog? naš vzvišeni Bog? In vi me vprašate, kaj delam! Jaz ga ljubim; kdo zasluži bolj našo ljubezen nego On? Jaz ga poveličujem, komu se spodobi bolj čast in slava nego Bogu? Jaz ga hvalim; od katerega smo prejeli večje dobrote nego od njega? Jaz se mu darujem; komu naj sicer darujemo sebe in svoje, kar imamo, ako ne onemu Bogu, od katerega smo prejeli? Jaz ga prosim; kdo nam more večjo milost podeliti, nego tisti, ki je začetnik milosti, gospodar sveta? Kaj stori revež pred bogatinom? Kaj stori bolnik pred zdravnikom? Kaj stori žejen človek, če mu je studenec blizu? Kaj stori lačen človek, če sedi pred bogato obloženo mizo?“

Tako moramo tudi mi misliti, govoriti in storiti, kadarkoli obiščemo v cerkvi presv. Rešnje Telo.

Kristjani, zdaj pa se vi vprašajte, kako vi častite presveto Rešnje Telo! Koliko jih je, ki komaj čakajo konca sv. maše, da spet hitro ven tekó. Da bi kdaj iz proste volje obiskali sv. Rešnje Telo in ga počastili, ali pred mašo ali po maši, ali med tednom

kdaj, kadar utegnejo, to jim še v misel ne pride. So ljudje, ki cele ure s klepetanjem, z opravljanjem in drugim ničvrednim govorjenjem zapravijo, in tako Bogu čas kradejo; da bi v cerkev stopili in tukaj vsaj par trenutkov pomolili, oh, to jim je že prehud, preveč, mislijo, da nimajo časa. Oh kako mrzla, mrzla so srca! Pa kristjan, ako res ne utegneš v cerkvi kaj dalje moliti sv. Rešnje Telo, vprašam te, ali tudi takrat ne utegneš odtrgati se od dela, ko se nese sv. popotnica mimo tvojega doma? Kolikokrat gre Jezus med hišami po ulicah obiskat in zadnjič tolažit umirajočega, kako bo tudi tebe, o krščanska duša, enkrat prišel tolažit, pa ga ni in ga ni, ki bi ga spremljal in častil. Kristjan, ako veš, da kdo rad vidi, ako ga večkrat obišeš, gotovo greš večkrat rad k njemu. Poglej, bolj pa gotovo nobeden ne želi, da bi ga obiskavali, nego Jezus v sv. Rešnjem Telesu, pa vendar ga ne obiskuješ!

II. Krščanska duša, pomisli, kdo je tisti, ki te čaka v cerkvi na altarju! Vedi, to je tisti, ki te je ustvaril in odrešil, tisti, ki želi, da bi še ti enkrat ž njim vred v nebesih vekomaj veselil. Tukaj na altarju je postavil naš Gospod prestol svoje milosti, tukaj nam hoče deliti vsega, česar ga prosimo.

Častitljivi Baltazar Alvarez, spovednik sv. Terezije, je bil poseben častilec sv. Rešnjega Telesa. Ko se je nekdanj pripravljaj na sv. mašo, se mu je prikazalo v sveti hostiji Dete Jezus, ki je proti njemu raztezalo svoje roke, tako preobložene z dragocenimi biseri, da jih je komaj moglo držati; obenem pa je slišal Alvarez besede iz Jezusovih ust: „Oh, ko bi le kdo bil, da bi mi jih odvezti hotel!“

Tako, kristjani, Jezus v sv. Rešnjem Telesu svetuje obupanim, potrjuje slabotne, zdravi bolnike, tolaži malosrčne.

Marsikdaj pride človek v tak položaj, da ne vé, kaj naj bi storil, kak stan naj bi si izvolil, ali naj bi kako delo začel ali ne. V takih slučajih pojdi, krščanska duša, k Jezusu v sv. Rešnjem Telesu, takoj boš gotovo zvedel to, kar je tebi najbolj prav. Ako ti je srce nepokojno in se maje tvoj duh, kakor trst, pribeži k sv. Rešnjemu Telesu, tukaj se ti bo upokojilo srce.

V sv. Rešnjem Telesu dobé slabi, omahljivi srčnost in stanovitnost. Marsikdaj nas draži svet, upira se meso, marsikdaj se vzdiguje kaka skušnjava in nas skuša požreti kakor odprt prepad. V taki nevarnosti hiti k skritemu Bogu v angel-skem kruhu, kliči ga, kakor ga je klicala Judita, predno je šla grozovitemu Holofernu glavo odsekati: *Gospod, potrdi me v tej*

uri! (Jud. 18, 9.) Tvoje goreče prošnje bo Bog gotovo uslišal. Če boš slab, ti bo moč dajal, če boš omahoval, te bo podpiral, če ti bodo moči pojemale, on te bo ohranil. To so vedeli prvi kristjani, zato so v vseh svojih mukah in preganjanjih pri svetem Rešnjem Telesu iskali pomoči in srčnosti. To so vedeli dobro sveti spoznavalci in svete device, zato so v sv. Rešnjem Telesu iskali vso moč, s katero so zmagali vso zapeljivost tega sveta, zmagali hudobnega duha samega.

Sv. Rešnje Telo ozdravlja bolnike. Kakor je takrat, ko je še na svetu živel, Jezus povsod, kamor je prišel, dobrote delil, bolnike ozdravljal, tako ozdravlja še sedaj naše dušne in telesne bolezni. Ako so ti brezbožni ljudje z zapeljevanjem zadali smrtne rane; ako te vest grize in peče, ako čutiš, da je bolna tvoja duša, pojdi in poklekni tje pred sv. Rešnje Telo, pred najboljšega zdravnika in reci, kakor je rekla nekdanja sestra Lazarjeva: *Glej, tisti, katerega ljubiš, je bolan!* (Jan. 17, 13.) *Pomagaj mu! Zaceli mu rane!* Uslišal te bo, oblihl tvoje rane s hladilnim oljem, zatrl tvoje hude, grešne navade, ki so te storile nesrečnega, nemirnega.

Slednjič Jezus v sv. Rešnjem Telesu osrčuje malo-srčne. Vsakemu človeku se prej ali slej zgodi, da ga zadene kaj takega, kar mu vzame vse veselje, vse upanje na srečno prihodnost. Človek si išče pomoči in tolažila, pa navadno zastonj. V tej zapuščenosti naj se spomni besed Jezusovih: *Ĵaz ostanem s vami vse dni do konca sveta.* (Mat. 11, 28.)

Pridite torej vi s križi in nadlogami obloženi kristjani iskat pomoči v sv. Rešnjem Telesu. Ti, krščanski oče, ki te tlačijo hude skrbi za vsakdanji kruh, pridi sem k sv. Rešnjemu Telesu. Tu boš našel tolažbe in pomoči. Pridi, ti žalostna mati, kateri tvoji nepokorni otroci delajo take preglavice, da ti ropajo spanje ponoči samih skrbi. Jezus v sv. Rešnjem Telesu te bo potolažil. Pridi, krščanski mladenič, ki si stanoviten v dobrem, ki se ne daš zapeljati od slabih svojih tovaršev; v sv. Rešnjem Telesu išči pomoči, da še ti ne omahneš, da ostaneš stanoviten. Pridi, krščanska devica, skrbi, da boš zvesta nevesta milega Jezusa, skritega v podobi kruha. O, blagor jim, ki čujejo pri njegovih vratih vsak dan. Ako ne moreš v cerkev, moli doma sv. Rešnje Telo in zlasti takrat, ko se nese sv. popotnica mimo tvoje hiše. Srečne tiste duše, ki morejo vsak dan Jezusa v sv. Rešnjem Telesu obiskati.

Saj sv. Alfonz celo cvetlice blagruje, ki pred sv. Rešnjim Telesom cvetó: Cvetlice ve, ki noč in dan cvetete — pred Jezusom, o trikrat blagor vam! — Očesec vele dokler ne zaprete, — Se srečne prej ne ločite od tam, — O, da bi mogel jaz, kjer ve umrjete, — Na vašem mestu bit' pred Jezusom, — Da bi pri njem za njega dal življenje, — ki dal je sebe v moje odrešenje. Res, ko bi mi ne bili ustvarjeni po božji podobi za nebesa, bi bilo najbolje, da bi bili ustvarjeni kot cvetlice, da bi pred sv. Rešnjim Telesom zele-neli in cveteli, tukaj pred njim tudi oveneli in umrli! A vendar, čeprav so srečne cvetice, ki delajo čast sv. Rešnjemu Telesu na altarju, čeprav so srečne sveče, ki se njemu v čast povživajo, mi kristjani smo vendarle neizmerno srečnejši; nam ni dano le, da ga molimo, mi ga tudi uživamo, mi se ž njim v sv. obhajilu sklepamo, mi prejemamo od njega neštevilne milosti, in dosegli bomo enkrat od njega največjo milost, da ga bomo gledali v nebesih. Zato kličem s sv. Bonaventuro: „Vstani torej, duša, prijateljica Kristusova! Ne prenehaj čuvati (pred njim); tam nastavi usta, da zajemaš vodo iz studencev Zveličarjevih!“ Amen.

† J. Benkovič.

Četrta nedelja po binkoštih.

1. Vsak človek je lahko ribič ljudi.

Jezus je rekel Simonu: Ne boj se, odslej
boš ljudi lovil! Luk. 5, 10.

S čudežem, ki ga je Jezus storil, kakor nam današnji evangelij pripoveduje, je hotel Gospod učence in množico potrditi v sv. veri, posebno pa še sv. Petra. In res je sv. Peter, popolnoma prepričan, da je Jezus Bog, tedaj bitje, pred katerim angeli in svetniki trepetajo in ga v sv. strahu molijo, vzkliknil: *Gospod, pojdi od mene, ker sem grešen človek!* Pa Jezus Kristus mu ni hotel spolniti te prošnje, ker ga je odmenil za poglavarja svoji cerkvi.

Sv. cerkveni očetje razlagajo ta čudež takole: čoln je sveta cerkev, jezero pomenja svet, mreža je Jezusov nauk, veliko število rib pomenja spreobrnjenje nevernikov in grešnikov.

Petru je rekel Jezus: *Odslej boš ljudi lovil!* t. j. z besedo in djanjem boš spreobračal ljudstvo in je vodil v božje kraljestvo.

Sv. Bernard pa te Jezusove besede obrača tudi na posamezne ljudi, ko pravi: „Vsakdo izmed nas more in mora biti ribič ljudi!“ Pa kako? Kako more preprost kristjan postati ribič ljudi? 1) z lepim zgledom, 2) z besedo, in 3) z molitvijo.

I. Večina ljudi misli, da imajo dolžnost ljudi loviti z Jezusovo mrežo, t. j. ljudstvo učiti pobožnega krščanskega življenja le duhovniki. Pa to je zmota. V Sirahovih bukvah (17, 12) berem: *Vsakemu človeku je Bog izročil bližnjega!* Kako pa bi mogli pokazati, da se ravnamo po teh besedah sv. pisma, kakor s tem, da svojemu bližnjemu skrbimo za zveličanje? Ali naj morebiti mirno gledamo in pustimo, kako ima hudič najete svoje ribiče in povsod nastavljene mreže? Ti ribiči so sprideni ljudje, njihove mreže so slabi zgledi. Ali ni dosti ljudi, ki kažejo, kakor da bi bili le zato na svetu, da svoje duše in duše družih ljudi love v satanove mreže? Nad tem se že prerok Izajija pritožuje, ko pravi: *Ribiči* (t. s. dušni pastirji) *bodo šalovali in se pritoževali!* (19, 8.) Zakaj? Kardinal Hugo pravi: „Zato, ker hudič dandanes več duš vjame, kakor Bog! Ker ima hudič povsod svoje ribiče, Bog pa ne.“

Pa si morebiti kdo misli: To je že res, pa kaj hočemo, dušnih pastirjev manjka. Prav imaš! Dušnih pastirjev nam manjka: préj sem pa rekel, da nimajo samo dušni pastirji dolžnost loviti ljudi v Jezusovo mrežo, ampak *Bog je vsacemu človeku izročil bližnjega*, da skrbi za njegovo zveličanje, pa kako?

Z lepim zgledom, ki ga mora dajati bližnjemu. Lep zgled je nekako odprta knjiga, v katero more vsak človek pogledati, ko vidi svojega bližnjega krščansko, čednostno življenje; v tej knjigi more videti grešnik zapisane svoje grehe, more brati svarilno pridigo vsled njih. Glejte ta živa pridiga v knjigi lepega zgleda prej pretrese grešnika, kakor najlepši govor v cerkvi iz ust pridigarja.

Dober zgled napravlja veči vtis na človeško srce, kakor še toliko besed: „Besede mičejo, zgledi vlečejo!“ — Zato je rekel Jezus svojim učencem: *Vaša luč naj sveti* (Mat. 5, 16.) Koliko dobrega more kristjan storiti z dobrim zgledom, uči sveti Krizostom, ko pravi: „Vsled dobrega zgleda se je več grešnikov spreobrnilo, kakor vsled čudežev; brez dobrih zgledov bi bilo večina grešnikov pogubljenih.“ Znan je zgled sv. Frančška Asiškega, ko je molče korakal z bratom po ulicah, pa vendar rekel, da je pridigoval... Sv. Alojzij je zgled mladini za vse čase...

Popotni iku storiš uslugo, dobroto, ako mu pravo pot le popišeš, dopoveš z besedami. Še večjo dobroto mu pa storiš, ako mu pot pokažeš, mu rečeš: pojdi z mano, ga pelješ na pravo pot.

Glejte ravno tako skazemo bližnjemu veliko večjo dobroto, mu veliko bolj koristimo, ako mu z zgledom pokažemo pot čednosti, kakor pa ako bi ga le z besedami učili. Zato je pisal sv. Pavel svojemu učencu Titu: *V vseh rečeh skaži sam sebe zgled dobrih del, v nauku, v čistosti, v resnobnem obnašanju!* (2, 7) Te besede veljajo tudi tebi, kristjan!

Ko moliš, sveti bližnjemu z zgledom goreče, pobožne molitve! Ko delaš, daj mu zgled pridnosti! Ko si delo krepčaš z jedjo, pijačo, kaži mu zmernost; ko govoriš, daj mu zgled previdnosti da ne žališ ljubezni, ali spodobnosti! Z eno besedo: Daj mu dober zgled s celim svojim življenjem. Dober zgled pridobiva ljudi za dobro, kakor slab za slabo. Blagor ti, ako ti bo mogel sodnik živih in mrtvih pokazati zveličane, ki so se po tvojem zgledu vjeli v Jezusove mreže in s tem všli satanovim!

II. Vendar vselej lep zgled tudi še ne pomaga, včasih je treba tudi naravnost vreči mrežo po bližnjem, da ga vjamemo za Boga: to se zgodi s prijaznim opominom. Kristjan bodi tedaj tudi v tem božji ribič: z besedami opominjevanja, svarjenja, učenja lovi duše za Boga

Sv. Pavel (I. Tes. 5, 11.) pravi: *Opominjajte se mej seboj in boljšajte eden drugega!* Seveda se dostikrat sliši: „Kaj hočem reči, saj vem, da nič ne opravi!“ Res je to dostikrat opravičen izgovor; vendar boljši je storiti nekaj, kakor nič; če tudi si prepričan, da z opominjevanjem ne boš ničesar dosegel, vendar posvari prijazno, s tem si storil svojo dolžnost; zavest pa, da si dopolnil dolžnost, je tudi nekaj vredna. Bog ne gleda na vspeh toliko, kakor na dobro voljo. Sv. Vincencij Pavl. prav lepo pravi o tej zadevi: „Vedi to-le: Bog zahteva od tebe le, da mrežo vržeš, razpneš, ne pa da tudi vjameš kaj; ribe v mrežo spraviti, je njegova reč! In storil bo to ob svojem času, če tudi se boš morebiti ti več noči zastonj trudil!“ Sad tvojih besedi se bo že pozneje pokazal. Ako pa opominjaš, glej, kristjan, da ne boš pozabil, kar piše sv. Pavel Timoteju: *Služabnik Gospodov, ... mora s krotkostjo posvariti tiste, ki se resnici vstavljajo ...* (II. Tim. 2, 25.) Krotka, prijazna, kratka opomba se prej prime srca, kakor dolga ostrá pridiga. Sv. Frančišek Saleški pravi: „Na eno žlico medu se vjame več muh, kot na sod jesiha.“

S prijazno besedo moreš storiti veliko dobrega. Z mrežo prijaznega opomina vjame modra žena nerodnega moža, nepokojne otroke, slabe posle. Z mrežo krotkega svarjenja sosed vjame prepirljivega soseda, z mrežo ljubeznjivega svarjenja spravi človek bližnjega v roke Kristusa. Prijazna beseda, krotko, ljubeznjivo svarjenje je izvrstna mreža v rokah božjega ribiča, v njo vjame marsikaterega, ki bi sicer zašel v mrežo hudiča, namesto v mrežo Kristusa.

III. Pa žalibog, dandanes je dosti ljudi, ki se ne dajo ne z lepim zgledom, ne s prijazno besedo vjeti v Kristusovo mrežo. Kaj pa s temi? Ali jih pustimo kar pri miru, ali se nam ni treba kar nič zmeniti zanje? O ne! Ti so še prav posebno potrebni, da vržemo Kristusovo mrežo za njimi. Pa kako? „Vlovi jih z mrežo molitve“, pra vi sv. Bernard.

K temu lovu nas sv. pismo priganja. Sv. Jakob piše (5, 16): *Molite eden za drugega, da bote ohranjeni, veliko premore stanovitna molitev pravičnega!* Podobno nas opominja sv. Janez (I. Jan. 5, 16): *Kdor vé, da njegov brat stori greh . . . naj prosi sanj.* Sv. Pavel piše Timoteju v I. listu (2, 1—6): *Prosim vas tedaj, pred vsemi rečmi, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočanja in sahvaljenja sa vse ljudi, . . . sakaj to je dobro in dopadljivo pred Bogom, našim Zveličarjem, kateri hoče, da bi bili vsi ljudje zveličani in prišli k spo-*
snanju resnice!

Molitev je tedaj sredstvo, je ključ v kristjanovih rokah, s katerim odpira vrata svojemu bližnjemu v nebesa, kamor bi sicer ne prišel.

Tedaj, če se jih toliko pogubi, krivi smo tudi mi, ker ne molimo goreče za spreobrnjenje grešnikov. Opuščanje molitve polní pekel, goreča molitev polní nebesa.

Ako ne bi bil sv. Štefan molil za svoje sovražnike, Bog ve, kaj bi bilo iz Savla, morebiti nikdar ne bi bili imeli Pavla, velikega apostola narodov. In ko ne bi bil Pavel goreče molil in ne samo pridigal, Bog vedi, ali bi bil spreobrnil toliko nevernikov, kakor jih je.

Skoraj 2000 let je že, kar je Jezus ustanovil sv. cerkev in vendar je še toliko narodov, ki hodijo po temi nevere. Od kod to? Morebiti ravno od tod, ker ljudje premalo molijo za njihovo spreobrnjenje. Zato je rekel papež Pij IX.: „Dajte mi armado molivcev, ž njo premorem vse!“

O ko bi vedeli, koliko premore stanovitna molitev pred Bogom! Na sodnji dan bomo videli, da ni samo sv. Monika svojega sina Avgušтина z molitvijo spreobrnila, ampak da jih je še veliko drugih, ki so se zveličali, ker so jim bogaboječe duše sprostile milost spreobrnjenja.

Molitev je tedaj mreža, s katero lovimo vsi brez razločka grešnike za Boga.

Kristjan, ako vidiš kaj slabega, pa si ne upaš s svarjenjem doseči kaj, ker je morebiti grešnik, ki je opominjevanja potreben, višja oseba kakor ti, vzemi v roke mrežo molitve, nastavi jo v Jezusovem imenu, to se pravi: moli za grešnika!

Tako sem vam pokazal, kako more vsak človek biti ribič ljudi za Boga kakor je bil sv. Peter: bodisi da daje lep zgled, svari s prijazno besedo, moli za bližnjega.

Kristjan! Skrbeti za bližnjega, za njegovo zveličanje si dolžan! Nauči se ribstva, ki sem ti ga danes popisal; vstrajen bodi v tej službi; naj te ne plaši trud, če tudi vidiš, da malo ali nič ne vjameš! Bog pozna tvojo dobro voljo, in ta zadostuje, da ti zasluženje ne odide! Amen.

P. J.

2. Vse zavoljo Boga, iz ljubezni do Jezusa!

Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič vjeli, na tvojo besedo pa bom vrgel mrežo.

Luk. 5, 4.

Bral sem pred kratkem to-le dogodbo. Nekaj več kot pred 30 leti je odšel v daljno Ameriko, v Kalifornijo, vdovec, zapustivši doma nedoraslega otroka, ki ga je neki ženi izročil v varstvo. Celi 20 let se je oni mož trudil v Ameriki z delom ter si ni dal počitka, da celo večkrat se je postavil v smrtno nevarnost, da bi le veliko premoženja skupaj spravil. Čez 20 let je prišel domu ter našel doma svojega sina, ki je že precej odrasel. Vesel je začel oče razkladati ter sinu razkazovati veliko premoženje, ki si ga je s tolikim trudom pridobil. Sin pa je hitro vse skupaj pograbil. dejal v koš, odprl okno, ter vse skupaj vrgel v mimotekočo reko Donavo. Sin je namreč včasih prišel ob pamet in tako ga je to zadelo tudi vsled razburjenosti ob tej priliki, ko je zopet videl svojega očeta. Tako je torej v trenutku bilo zapravljeno veliko premoženje, ki si ga je bil s silnim trudom oni oče pridobil v 20 letih. Nesrečni oče tega ni mogel prestati: skočil je za denarjem v reko.

Vprašam vas, dragi kristjani — ali je sin pametno ravnal? Gotovo ne — pa njemu ni zameriti. Pa ko bi bil tudi sin po pameti ravnal ter ne bil tako zavrgel velikega premoženja — bi bil njegov oče znabiti kaj več imel? Ne, ne, res trudil se je 20 let, pa ne za Boga, ampak živel je v velikih grehah in zato njegova dela niso imela nobenega zasluženja, pri Bogu. Ali bi bil pač nesrečni oče tako ravnal, ko bi bil imel živo vero, ko bi bil dober kristjan? Dragi kristjani, tako žalostne smrti mi ne maramo, pa tudi tako žalostnega življenja ne. Zato pa delajmo vse za voljo Boga, iz ljubezni do Jezusa, na njegovo besedo.

Vse delajmo za voljo Boga iz ljubezni do Jezusa, vse, prav vse — brez izjeme v čast božjo. Od Boga smo ustvarjeni, Bog nam ohranjuje naše življenje, Bog skrbi za nas in za vse ljudi — vsak trenutek vživamo božje dobrote; ali ni torej prav, da res darujemo Bogu vse? Vse za voljo Boga, iz ljubezni do Jezusa. Vse misli naj bodo Bogu v čast — zato pa nikdar nobene pregrešne misli prostovoljno ne preišljevat; Bogu naj bodo posvečene vse želje — zato pa nikdar nobene pregrešne želje — raje umreti kot grešiti; Boga nam je dal um in voljo: Bogu torej posvetimo vse misli in želje. Pomislimo pa tudi, da Bog je vseveden: Bog ve vse, preteklo, sedanje in prihodnje; vé tudi naše najskrivnejše misli. Zato je pa tudi Bog dal deveto in deseto zapoved, zadnji dve božji zapovedi, ki nas učite, da je Bog gospodar tudi naših src, in da se moramo torej ravnati po njegovi najsvetejši volji ne samo v svojih delih, ampak tudi v svojih mislih in željah. Storimo torej, kar nam zapoveduje deveta božja zapoved: ohraniti si čisto srce in varovati se vseh nečistih mislih in želja — *Blagor tistim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali* (Mat. 5, 8.) — in pa, kar zapoveduje deseta božja zapoved, namreč privoščiti vsakemu svoje in zadovoljiti se s svojim.

Vse za voljo Boga, iz ljubezni do Jezusa! Bog ti je dal um in voljo. Bog ti je tudi dal življenje — od njega imaš neumrjočo dušo — od njega tudi zdravo telo, da zamoreš govoriti. Kdo ti je dal ta dar? Ali si ga zaslužil? Mutast človek ne more govoriti in vendar je znabiti veliko bolj všeč Bogu, kot ti — namreč če zlorabljaš svoja usta, svoj jezik. Vse besede torej naj bodo Bogu v čast: ne izgovori nikdar nobene kletvine, zlasti groznega bogokletstva; nikdar nobene laži in zlasti nikdar ne nespodobnih

pogovorov, šal in pesmi. Kristjanje — naj vendar enkrat iz navade pride nespodobno govorjenje, drugače boste nesrečni vi in vaši otroci.

Vse Bogu v čast — vse misli, želje, besede in dejanja, — nikdar ne stori nobenega dela le zaradi ljudi, ne pa v čast božjo; prav je, da moliš, prav, da vbogajme daješ, če zamoreš — toda stori to edino v čast božjo in iz prave krščanske ljubezni. Vse zavoljo Boga iz ljubezni do Jezusa; tako ali enako zdihnimo večkrat — z drugimi besedami: obudimo večkrat dobri namen, zlasti pri jutranji molitvi: Vse zavoljo Boga. Tebi v čast bodi vse, kar bom danes molil in govoril, delal in trpel. Bogu v čast — saj on je vsemogočni, neskončno sveti vladar vesoljnega sveta. Njemu bodi čast in hvala. Pa darujmo Bogu vse misli in dejanja in trpljenja tudi v zahvalo za vse prejete dobrote, vsaj živimo le od božje dobrote. Kje bi bili mi zdaj, ko Bog ne bi za nas skrbel? Gotovo bi bili že mrtvi — in kaj še-le, ko bi že goreli v večnem ognju? Milost Gospodova je, da nismo pokončani. Zato pa in za vse dobrote zahvala Bogu, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Vse zavoljo Boga — tudi v spravo za naše grehe, da zadobimo od Boga milost pravega kesanja, da zadostujemo božji pravičnosti ter zadobivamo odpuščanje časnih kazni sebi in zlasti tudi ubogim dušam v vicah. Kristjani, mislite večkrat na verne duše, ki grozno trpe v vicah, za-nje darujte trpljenje, molitev in odpustke. Vse zavoljo Boga iz ljubezni do Jezusa; ako hočemo potrebnih dobrot prejeti sebi in izprositi drugim vse dobro za dušo in telo: recimo večkrat: Vse zavoljo Boga, vse iz ljubezni do Jezusa.

Res iz ljubezni do Jezusa! On zasluži, da ga ljubimo — njegovo presv. Srce se je žrtvovalo za nas in še vedno gori ljubezni do vseh svojih stvari. 33 let se je trudil naš Zveličar na zemlji — vse zavoljo svojega nebeškega Očeta — in sedaj že nekaj manj kot 1900 let prebiva ravno tisti Jezus mej nami v tabernaklu ter nas vabi, naj ga častimo in ljubimo, naj ga obiskujemo, naj ga prejemamo. Res mora biti pekel za tiste nehvaležne ljudi, ki ga sploh ne marajo prejemati v najsv. zakramentu ali ga prejemajo le enkrat ali dvakrat na leto in še takrat nevredno, ker nimajo pravega kesanja in trdnega sklepa, da se hočejo popboljšati! Dragi kristjani! Jezus nas ljubi in tudi mi ga moramo ljubiti, ne delajmo žalosti presv. Srcu Jezusovemu! Koliko ljudi se trudi od zjutraj do pozne noči — znabiti do polnoči ali še čez —, zato da si pridobé časnega premoženja. Koliko ljudi ne najde nobe-

nega časa za službo božjo in za sv. zakramente. Pa dragi kristjani, to le dobro vedimo: Ako ti ne boš skrbel za svojo dušo, potem ni nikogar, ki bi ti jo izveličal; ako ti hočeš zavoljo prevelike skrbi za časno blago pogubiti svojo neumrjočo dušo — le eno dušo imaš —, potem jo lahko izgubiš — toda vedi — stal boš pred Sodnikom in če boš na sodnji dan na levici z drugimi zavrnjenimi — takrat boš videl, kaj ti je prinesla slaba družba, slabe tovarišije, nespodobno govorjenje, zanemarjanje sv. zakramentov — takrat boš videl dragi mladenič tudi tisoč in tisoč mladeničev, ki so vsak mesec ali še večkrat prejeli sv. zakramente. Videl jih boš ter se boš kesal, da tudi ti nisi tako storil; toda — prepozno bo. Strašne bi bile besede: *Poberite se ispred mene, prekleti v večni ogenj...* Ne tako daleč pa ne sme priti, dragi kristjani, še je čas... Poslušajte Zveličarjevo vabilo: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi...* Prejemajte sv. zakramente in kdor nima časa, naj si čas vzame. Mladeniči in dekleta, jaz gotovo vem, da imate čas za sv. zakramente. Poslužite se torej dragega časa. Čas je zlato. Amen.

J. Gnidovec.

Peta nedelja po binkoštih.

Bratovska sprava.

Pusti svoj dar pred oltarjem
in pojdi poprej spraviti se s
svojim bratom. Mat 5, 11.

Pač velik razloček je med postavo stare in nove zaveze. Postava stare zaveze je zapovedovala bolj vnanje šege in obrede pri službi božji, prepovedovala je v dejanju storjena huda dela zoper življenje in premoženje bližnjega, ob kratkem: želela je doseči le bolj vnanjo pravičnost in svetost. Postava nove zaveze pa, postava milosti, katero nam je dal Kristus, ni zadovoljna le z vnanjo pravičnostjo in svetostjo, ampak zahteva tudi notranjo čistost in svežost srca. Tako so Judje mislili, da se zoper peto božjo zapoved pregreši le tisti, ki v dejanju koga ubije, ali Kristus je učil, da ne le samo z ubijanjem se človek pregreši zoper peto božjo zapoved, ampak tudi s krivično jezo, s sovraštvom, z maščevanjem in z zmerjanjem bližnjega. Ali Kristus gre še dalje in uči v današnjem evangeliju, da je sprava s sovražnikom imenitnejša, kakor še tako veliki darovi, ki bi jih na altar prinesli. Zato

pravi: *Če tedaj prineseš svoj dar k altarju, in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj sofer tebe, pusti ondi svoj dar pred altarjem, in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom, in tedaj pridi in daruj svoj dar.* Po teh besedah Kristusovih je tedaj več vredno, ako se človek s svojim sovražnikom spravi in mu odpusti, kakor če bi prinesel Bogu kak dar na altar, na primer dar molitve, ali sv. obhajilo, ali celo dar svete maše. Pa kako neradi in težko nekateri kristjani to storé, da bi se z razžalnikom spravili, ali pa se še nikakor nočejo spraviti! Naj vam torej danes dokažem, kako potrebna je sprava z razžalnikom in sovražnikom, in sicer potrebna I. zavoljo Boga in II. zavoljo samega sebe.

I. Bratovska sprava z razžalnikom in sovražnikom, bodisi še tako težka, v sv. evangeliju ni le samo nasvetovana, ampak naravnost zapovedana. Človek mora svojo jezo, svoje sovraštvo, svojo željo po maščevanju premagati in Bogu bratovsko spravo v dar prinesiti, in ta dar je večji in imenitnejši memo vseh drugih darov, ki se Bogu pokladajo na altar, kakor Kristus razločno uči z besedami: *Pusti ondi svoj dar na altarju, in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom.*

To pač vsak kristjan lahko vé, da ima Bog, kot naš najvišji Gospod, oblast in moč, nam zapovedovati, in da imamo mi, njegove stvari, dolžnost, njemu pokorni biti. Bog pa nam zapoveduje njega ljubiti črez vse, ker je vse ljubezni vreden, in on nam zapoveduje tudi bližnjega ljubiti, zato ker je bližnji božja stvar, podoba božja in z drago krvjo Jezusa Kristusa cdrešen. Obe zapovedi torej, ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega, nam je Bog dal, obe smo dolžni spolnjevati, in sicer tako ostro in natanko, da tisti tudi Boga ne ljubi, ki bi svojega bližnjega ne ljubil in ga sovražil. Zato piše sv. apostol Janez: *Ako kdo reče: Ljubim Boga, in sovraži svojega brata je lažnik. Kdor namreč ne ljubi svojega brata, katerega vidi, kako more ljubiti Boga, katerega ne vidi? In to zapoved imamo od Boga, da kdor ljubi Boga, naj ljubi tudi svojega brata.* (I. Jan. 4, 20. 21)

Ali še več. Kdor svojega bližnjega sovraži in ga kakorsibodi z besedami ali drugače preganja, tak ne le Boga ne ljubi, ampak s tem celo Kristusa preganja. Saj je Kristus sam rekel: *Kar ste najmanjšemu mojemu bratu storili, ste meni storili.* In res, ko je šel nekdanj Savel v Damask kristjane preganjat, je Kristus

z nebes doli Savlu zaklical: *Savel! Savel! kaj ti mene preganjaš!* — *Faz sem Jezus, katerega ti preganjaš.* (Apost. dj. 9., 5.)

Verska resnica je dalje, da je človek vstvarjen po božji podobi; človek je torej podoba božja, podoba Kristusova, sobrat in sodeležnik Kristusov, odrešen z drago krvjo Kristusovo. In sedaj pomislite, o kristjani, kdo izmed vas bi se mogel predrzniti iz lesa narejeno podobo križanega Jezusa na tla vreči, in z nogami poteptati? Gotovo nobeden. Pa zakaj ne, saj je to les? Nič ne dé, porečeš o kristjan, ta podoba iz lesa mene spominja na Kristusa, ki je na križu za-me umrl, zato imam v časti to podobo križanega, in Bog varuj, da bi je ne oskrnil! Rečem nato: Prav imaš o kristjan! Pa če imaš iz lesa narejeno podobo v časti, zato ker te opominja na križanega Jezusa, koliko bolj spodobno in pravično je to, da svojega razžalnika in sovražnika ljubiš, ker je podoba božja, podoba Jezusa Kristusa. Ne upaš si zaničevati lesene podobe križanega Jezusa, zatorej pa tudi ne zaničuj in ne sovraži, ampak ljubi svojega razžalnika in sovražnika, ker je v njem utisnjena podoba božja. — In zraven tega pomislimo še to: Kristus je na križu molil za tiste, ki so njega križali in zaničevali. Rekel je: *Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo.* (Luk. 23, 34.)

Kar se je pa nekdanj na gori Kalvariji godilo, se nekako še vedno ponavlja. Glej, o kristjan, kolikokrat smrtno grešiš, po besedah sv. apostola Pavla Kristusa vnovič, križaš in zaničuješ. Kaj pa on stori? On ti odpusti vnovič, kolikorkrat vredno prejmeš zakrament sv. pokore Oh, ali se torej ne spodobi, da tudi o kristjan, velikodušno odpustiš svojemu razžalniku in sovražniku in prineseš Bogu dar bratovske sprave? O gotovo se to spodobi, ker nam Bog sam daje v tem najlepši zgled. Torej zavoljo Boga smo dolžni spraviti se s svojim razžalnikom in sovražnikom in prinesti Bogu dar sprave.

II. Pa tudi silno koristno in zveličansko je to za nas, ako svojemu razžalniku in sovražniku iz srca odpustimo in ga ljubimo zavoljo Boga. Mi smo kristjani pa tudi grešniki. Oh, kolikokrat smo že po svetem krstu grešili, in mnogi izmed nas zelo grešili in zato pekel zaslužili, in nobeden ne vé zagotovo, ali mu je Bog pri spovedi njegove grehe odpustil ali ne. Saj pravi sv. Duh v sv. pismu: *Človek ne vé, ali je vreden ljubesni ali sovraštva*

božjega. (Pridg. 9, 1.) In zopet: *Zavoljo odpuščenega greha ne bodi brez strahu,* (Sir. 5, 5.) ker človek ne more vedeti zagotovo, ali mu je Bog odpustil grehe ali ne. Celo pravični in potrpežljivi Job se je bal sodbe in jeze božje rekoč: *Resnično vem, da je temu tako, da človek primerjen s Bogom ni pravičen,* (ker neskončno čisti Bog tudi nad najpravičnejšimi še madeže najde). In še sv. apostol je pri vseh svojih velikanskih delih za čast božjo in zveličanje duš vendar le skrbel, ali bo v številu izvoljenih ali ne; zato je rekel: *Ničesar si nisem svest, pa zavoljo tega še nisem opravičen. Gospod je, ki me bo sodil.* (I. Kor. 4, 4.)

Ako so bili torej pravični in sveti možje v skrbi zaradi svojega zveličanja, kako bi se mogli mi brez vse skrbi zanašati na božjo milost? In če bo po besedah sv. apostola Petra *pravični komaj zveličan, kje se bo hudobnež in grešnik prikasal?* (I. Pet. 4, 18.) Bog pa nam je pripravljen odpustiti le tedaj, ako se popolnoma k njemu spreobrnemo. Tako namreč pravi sv. pismo: *Spreobrnite se k meni, in se bom tudi jaz k vam obrnil.* (Cah. 1, 3.) K popolnemu spreobrnjenju je potrebno pa zlasti to, da človek svojemu razžalniku in sovražniku iz srca odpusti in se z njim spravi, sicer ne more dobiti odpuščanja pri Bogu, naj dela še tako ostro pokoro.

Vse drugače pa je, ako človek svojemu razžalniku in sovražniku iz srca odpusti in mu podá roko v bratovsko spravo. V tem slučaju bo tudi Bog njemu odpustil, ako svoje grehe obžaluje, in če še nima pravega kesanja, mu bo Bog milost pravega kesanja dodelil, da mu bo mogel odpustiti. Zatorej odpusti, o kristjan, svojemu razžalniku in sovražniku, da bo tudi Bog tebi odpustil. Na kaj se opira to upanje? Na razločno božjo obljubo.

Naš božji Zveličar nas tako-le uči moliti v očenašu: *Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.* (Mat. 6, 12.) Ali ni v teh besedah izrečeno trdno upanje, da bo Bog nam odpustil naše grehe, ako tudi mi odpuščamo svojim razžalnikom? Pa še več. Ne le upati smemo to, ampak se trdno zanašati na razločno obljubo božjo. *Odpuščajte,* je rekel Jezus, *in se vam bo odpustilo.* (Luk. 6, 37.) Ako tedaj mi na zemlji rečemo svojemu razžalniku: „Vse ti odpustim,“ bo tudi Bog v nebesih porekel: *Odpuščeno ti je!* To je obljuba neskončno resničnega Boga, ki jo hoče tudi spolniti.

Ali ni to prelepo plačilo, ki ga bratovska sprava človeku prinese? Poglej, o kristjan, ako smrtno grešiš, pekel zaslužiš. Ako pa svojemu razžalniku iz srca odpustiš, se svojega greha resnično kesaš in prejmeš zakrament sv. pokore, za te nič več pekel ne gori. O da bi pač vsakdo izmed vas, ki ima morebiti še kako jezo do svojega bližnjega v srcu, danes njemu resnično rekel: „Vse ti odpustim!“ Potem sme trdno upanje imeti, da bo Bog tudi njemu odpustil. Pa še več koristi nam prinese bratovska sprava.

Kaj more kristjanu ljubše in bolj zaželjeno biti, kakor da sme zanesljivo upanje imeti, da bo kedaj prištet številu izvoljenih božjih otrok? To so vsi božji služabniki srčno želeli. To upanje po moremo imeti, ako vso jezo iz srca spravimo, svojemu razžalniku iz srca odpustimo, ga ljubimo, in mu po svoji moči dobrote skazujemo. Jezus sam prišteva božjim otrokom take, ki svoje sovražnike ljubijo in jim dobrote izkazujejo; on pravi: *Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite za-nje, kateri vas preganjajo in obrekujejo, da bodete otroci svojega Očeta, ki je v nebesih, kateri daje svojemu solncu sijati na dobre in hudobne, in dá dežiti na pravične in krivične.* (Mat. 5, 44. 45.) Kristus naznanja s tem, da je nebeški Oče poln milosti, ker svoje sovražnike, grešnike, z dobrotami obsiplje. Tisti torej, ki nebeškega Očeta posnemajo, in svojim sovražnikom dobrote izkazujejo, so prav posebno otroci nebeškega Očeta. In kakor je nebeški Oče, pravi sv. Avguštin, zlasti zato rekel o Jezusu: *Ta je moj ljubi Sin*, ker je sovražnike ljubil in za-nje molil: tako bo nebeški Oče, ako Jezusa posnemamo v ljubezni do sovražnikov, tudi o nas rekel: *Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam svoje dopadajenje.* (Mat. 17, 5.)

Zares, nobena izmed krščanskih čednosti nam ne more toliko koristi prinesiti, kakor ljubezen in sprava bratovska do sovražnikov in razžalnikov. Le na to je navezana milost odpuščenja naših grehov, pravica, božjim otrokom prištet biti, in doseči dedšino nebeškega kraljestva. *Ako smo otroci božji*, piše sv. apostol Pavel, *smo tudi dediči božji, in sodediči Jezusa Kristusa.* (Rimlj. 8, 17.)

Ali si pa, preljubi, ne želimo, biti dediči božji in sodediči Jezusa Kristusa? O podajmo torej, ako smo kedaj razžaljeni, radi roko v bratovsko spravo. Vprašajmo svoje vest, kadar hočemo

biti pri sv. maši, ali sv. obhajilo prejeti, ali nimamo še kake jeze do kakega človeka v svojem srcu, in nikar ne odlašajmo, jo spraviti iz srca, spominjaje se Gospodove zapovedi: *Pojdi tje, in spravi se s svojim bratom, in tedaj pridi in daruj svoj dar.* Dar bratovske sprave se mora poprej Bogu prinesiti, kot dar altarja. Da, odpravimo vso jezo in željo maščevanja iz svojega srca! Ako se maščujemo nad svojim razžalnikom, se bo maščeval tudi Bog nad nami. Ako pa odpustimo, bo tudi Bog nam odpustil po besedah Kristusovih: *Odpuščajte, in vam bo odpuščeno.* Amen. † J. Kerčon.

Praznik sv. Petra in Pavla.

1. Kako sta prvaka apostolov spoznavala sv. vero.

Ti si Peter, skala, in na to skalo bom zidal svojo cerkev. Mat. 16, 18.

Karol Veliki je bil mogočen vladar. Njegovemu žezlu so se klanjali Francozi, Nemci, sedanja Avstrija in v Rimu so mu postavili na glavo cesarsko krono. Največje je bilo njegovo kraljestvo in skoro ni imelo meje. A vendar ga je omejevalo široko morje. Tedaj še niso vedeli za Ameriko in nobeden ni slutil, da je za morjem nov svet. Za-to je Karol postavil v morju dva stebra in je dal vklesati vanja besede: Nič več, nič manj! Nič več ne morem raztegniti svoje države, pa tudi skrčil je ne bom.

Tudi sv. katoliška cerkev je kraljestvo, katero obsega vse narode, vse dele sveta, kraljestvo, ki je največje na zemlji. Tudi njegov ustanovnik, ki ni bil samo velik vladar, ampak naj večji vladar, vladar neba in zemlje — Jezus Kristus, tudi ta je dal postaviti dva stebra. Ali ni jih stavil na rob svoje države, ampak na sredo; in na ta dva je zapisal: Nič več, nič manj! In ta dva stebra sta prvaka apostolov, sv. Peter in Pavel. Kristus nam kaže nanju in pravi: Nič več, nič manj! Kraljestvo prave vere segaj tako daleč in ne dalje: Karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih . . .! Pri sv. Petru je meja, pri njem začetek, pri njem konec. Ta stebra stojita sredi morja, po katerem se dviga razno valovje zmote, krive vere, brezverstva. Zaganja se v ta stebra že mnogo stoletij, toda stojita in z njima napis: Nič več in nič manj.

Ker danes praznujemo spominski dan, ko sta se sicer na videz zdrobila ta stebra, a v resnici trajata v naslednikih - papežih in bodo vstrajala do konca sveta, premišljujemo nekoliko, kako sta prvaka apostola spoznavala sv. vero z besedo in dejanjem. Sv. prvaka apostolov pa naj nam izprositaa milost, da ne bomo samo premišljevali, ampak tudi posnemali njuna dejanja ter branili sv. vero tako nevstrašeno kot ona dva.

Sv. Peter ni bil učenjak, modrijan, kakor sv. Pavel, ki se je šolal ob nogah Gamalijelovih, kateremu je bila dobro znana vsa tedanja judovska in poganska učenost. Sv. Peter je bil preprost ribič, pa Kristus ga je izvolil za prvega apostola, njemu izročil ključe nebeškega kraljestva. Zakaj pač? Zakaj ni prej zadel s svojo milostjo sv. Pavla? Zakaj ni tega izbral za prvaka? Kristus je vedel, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta, ni zidano na posvetno učenost in modrost, ampak na ponižno in živo vero. Ta je pa tem večja, tem trdnejša, čim preprostejši je, kakor trdi Jezus sam: *Zahvalim te oče, ker si to skril modrim in razodel preprostim!* Kristus je torej izbral sv. Petra zaradi njegove žive vere. Kjer se je šlo med apostoli za to, da so spričali vero v Jezusa, bil je sv. Peter vedno prvi najgorečnejši spričevalec Jezusove božje nature. Njemu je veroval na prvo besedo! Ko so ribarili apostoli celo noč zastonj, pride Jezus in veli: *Simon pelji na globoko in vrsi mrežo.* Ves truden se Peter upre v veslo, vrže mrežo — in njegova trdna vera je takoj poplačana! In kdo je odgovoril prvi, ko je Kristus prašal učence: *Kdo pa vi mislite, da sem?* Sv. Peter je stopil predenj in govoril v imenu vseh: *Ti si Kristus sin živega Boga.* Kako se je pokazala njegova živa vera, ko je Kristus obetal, da bo dal svoje meso v jed in svojo kri v pijačo! Tedaj se niso mrmraje obračali od njega farizeji, zapuščali so ga celo učenci: Češ pretrde so te besede, kdo jih bo poslušal. Kristus jih ni pridržaval, ampak prašal tudi apostole: *Ali me hočete tudi vi zapustiti?* In zopet je Peter odgovoril: *Kam naj gremo, Gospod? Ti imaš besede večnega življenja.* Jaz ne umem tvojih besedi; toda verujem, da si Bog, vem, da boš tudi te skrivnosti pojasnil in vsled svoje vsegamogočnosti lahko dal samega sebe nam v jed in pijačo.

Kakor je spričeval Jezusu samemu trdno vero, tako je pozneje oznanoval Kristusa križanega neustrašeno povsodi. Na binkoštno nedeljo so bile zopet besede neustrašenega Petra, ki so

pridobile mladi cerkvi tisoče novih udov. Ohranjeni sta nam dve pismi sv. Petra; v obeh izpodbuja kristjane k trdni veri. Pa ne samo k veri, ampak tudi k življenju po veri, vedoč, da je *vera bres del mrtva*, kakor telo brez duše. Prosi jih, naj bodo stanovitni v trpljenju in preganjanju. V zadnjem pismu, katero lahko imenujemo oporoko sv. Petra, svari vernike pred krivimi preroki, pred krivo vero in jih roti, naj ne verujejo vsakemu, ampak njemu in drugim apostolom: zakaj nismo se držali izmišljenih povesti, ko smo vam oznanovali Gospoda našega Jezusa Kristusa, temveč smo bili priče njegovega veličastva.

Kar je govoril tedanjim vernikom, to govori sv. Peter tudi nam. Tudi sedaj vstaja dosti krivih prerokov, kateri hočejo tudi veljati za dobre in prave kristjane. Ali prav ti delajo zoper cerkev, zoper sv. Petra in njegovega naslednika. Nikar jim ne verujmo. Predragi v Kristusu! Tudi nas roti sv. Peter: Ne verjemite izmišljenemu pisarenju krivih prerokov, ampak verujte meni, ki sem bil priča njegovega veličastva. Tedaj držimo se napisa na tem stebru: Nič več in nič manj! Nič drugega in drugačnega v veri in življenju, kakor kar je nauk Petrov in Petrovega naslednika, rimskega papeža.

Kakor je bil sv. Peter že začasa Kristusovega življenja prvi, ki je spričeval njegovo božjo naravo, tako je bil sv. Pavel po smrti Jezusovi tista *izvoljena posoda*, ki je nesla Njegovo ime in vero vanj po vsem svetu, vsem narodom. Tudi sv. Pavel se je skliceval na Jezusa, kateri mu je sam razodel resnice sv. vere, ko je taval po izpreobrnjenju tri leta v puščavi. Na Jezusa se je zanašal sv. Pavel in navdušen vskliknil: *Vem, komu sem veroval*. In zaradi tega je lahko zapretil poslušalcem: *In naj vam tudi angel iz nebes oznanuje in pridiguje kaj drugega, kar oznanujemo mi, on bo lašnivec*. In vsled tega prepričanja: *Vem, komu sem veroval*, — se Pavel ni bal ne odličnjakov, ne učenjakov! Stal je zatožen in vjet pred cesarjevim namestnikom Poncijem Festom, pred kraljem Agripo in Bereniko, s katero je ta živel v krvoskrunstvu. Govoril je odločno, iskreno, kot mož, ki vé, kaj zagovarja, resnico. In Agripa mu je segel v besedo ter dejal: Pavel, tebi se meša! Velika učenost ti jemlje razum. Ali Pavla to očitaneje ni osupnilo, ni spravilo s tira. Pričal je dalje tako, da je kralj strmeč odgovoril: „Pavel, malo manjka in pregovoril bi me, da postanem kristjan.“ Tako je zagovarjal sveto vero Pavel vklenjen, pred glavarji in kralji. Kako pa ti, kristjan?

Morda ni treba cesarjevega namestnika, ni treba kralja, morda je dovolj slaba družba in ti zatajiš — vsaj na videz svojo vero? Sramuješ se v družbi, kjer se govori zoper cerkev, zoper vero, zoper njene oznanovalece. Nimaš poguma, da bi odgovoril, da bi zagovarjal to, kar bi ti moralo biti najdražje! Glej na steber svetega Pavla! Zagovarjaj močno in odločno sv. vero in vselej se potegni za njo. Ne bodo je morda naravnost napadali, ali kazali bodo z dejanjem, da se vrlo malo zmenijo zanjo, n. pr. če bo zvonilo, ne bo se nihče odkril. Odkrij se in moli! Ne sramuj se, kakor se ni sramoval sv. Pavel. In če se ti bodo posmehovali, — in na to bodi sedanji čas pripravljen — in če ti bodo rekli: Temu se meša, odgovori s Pavlom: Ne meša se mi ne! Vem, komu verujem, Jezusu Kristusu, pravemu Bogu. Kolikokrat boste slišali in še večkrat brali: Kaj vera, post, maša, pridige, to je vse odveč! To so zastarele neumnosti. Kdor se še drži teh zapovedi, ta je neumnež, ta je še daleč zadaj. Če bi slišali kaj takega, ne mislite, da je to vzrastlo današnje dobo; o ne, to raste že od Pavlovih časov. Zakaj ta je moral slišati toisto očitanje. Ali pomnite dobro: Kdor pravi, da se vernemu kristjanu meša, da je neumen, ker izpolnuje vse zapovedi, ta ne pravi tega zato, ker je res prepričan, da trdi resnico, ampak zato, ker tako živi, da bi bilo zanj najbolj prav, ko bi ne bilo vere. Takim ljudem ne pravi vera, kako na živijo, ampak narobe, življenje jim narekuje, kaj naj verujejo. Glejte, zakaj ni Pavel pregovoril Agripe, zakaj je rekel, da se mu meša? Berenika, krvosramnica, je sedela pri njem, in zaradi nje se je moralo Pavlu mešati, sicer bi jo bil moral Agripa pognati od sebe in pretrgati grešno zvezo. Koliko takih Agripov in Berenik je dandanes! Zakaj rohné zoper vero, zakaj bi jo radi pregnali s sveta? Zato, da bi jim ne žugal pridigar in spovednik — če so prav glasovi vpijočega v puščavi — ali glasovi so vendar — da bi se mirno zazibali v svoje pregrehe in pokojno uživali greh.

Vem, komu verujem, to bodi naš, predragi v Kristusu, odgovor na tako smešenje. In če bi zaradi verskega prepričanja tudi kaj trpeli, nič ne de. Če sta prvaka apostolov trpela, stebra se šibila, zakaj bi pa mi ne? Koliko je delal sv. Pavel za vero! In kaj je žel za to na svetu? Petkrat je bil tepen po rimski, trikrat po judovski šegi, sedemkrat je bil vkovan v železje, enkrat skoro do smrti kamenjan — a še ni bilo dovolj! Na današnji dan sta izpila kelih trpljenja do dna. Padla je Pavlova glava ob cesti, ki

drži iz Rima proti Ostiji, umrl je na hribcu Janikulu sv. Peter križan.

To se pravi verovati in po veri živeti! Posnemajmo ta stebra: Nič več, nič manj in tudi nič drugače! Amen. *F. S. Finžgar.*

2. Spominski kraji sv. Petra in Pavla v Rimu.

Njih trupla so v miru pokopana, in njih imé živi od roda do roda. Njih modrost ljudstva pripov edujejo, in njih slavo cerkev oznanuje. Sir. 44, 14. 15.

Modri Sirah začne svoje 44. poglavje z besedami: *Hvalimo sloveče može in naše očake.* In potem nadaljuje: *Njih rod in njih slava ne bode prešla. Njih trupla so v miru pokopana, in njih ime živi od roda do roda. Njih modrost ljudstva pripovedujejo, in njih slavo srenja (cerkev) oznanuje* Nato pa našteje stare očake: Henoha, Noeta, Abrahama, Izaka Jakoba, Mojzesa in druge može ter slavi njih imena zavoljo njih bogoljubnega življenja.

Koliko bolj, ljubi kristjani, imamo pa še mi hvaliti tiste sloveče može, ki so ustanavljali in razširjali sv. katoliško cerkev, ki so celó svoje življenje dali za sv. vero Jezusovo! Med temi možmi, med apostoli in učenci Gospodovimi pa zaslužita prvo hvalo ona sv. moža, katerima je sv. cerkev postavila današnji praznik: sveta prvaka apostolov Peter in Pavel. Sv. Janez Zlatoust se tako-le obrača do njih: „Kako vaju hočemo zahvaliti, sveta apostola, ki sta toliko delala za nas? Če se spomnim tebe, o Peter, ostrmim! Če se na te zmislím, o Pavel, sem ves iz sebe in se posolzím.“

Polnemu takih svetih čuvstev tudi meni uhajajo danes misli k sv. Petru in Pavlu, in v duhu hodim po znanih krajih večnega mesta, kjer je mnogo svetišč in znamenitih krajev posvečenih spominu obeh apostolov. In te spominske kraje sv. apostolov Petra in Pavla v Rimu in njega okolici vam hočem sedaj imenovati in nekoliko opisati v proslavo obeh apostolov.

I. Znamenita svetišča ozir sv. Petra v Rimu so: 1. Velika cerkev sv. Petra v Vatikanu. To je največja cerkev celega katoliškega svetá. Obseže okrog 70.000 ljudi. Dolga je 187 m, široka v prečni ladiji 137 m. Kupola njena je visoka 117 m. Največja znamenit-

tost njena je grob sv. Petra pod sredino kupole, okoli katere se znotraj v 2 m visokih črtah bero besede Jezusove iz današnjega evangelija: *Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo cerkev. In tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva.* Do groba se gre iz cerkve po dvojnih marmornatih stopnjicah. Tu notri počiva truplo nekdanjega preprostega ribiča iz Galileje, a potem poglavarja apostolov in prvega papeža. Pred njegovim grobom kleči v marmornatem kipu papež Pij VI. s sklenjenimi rokami. Tu notri gori noč in dan 89 svetilk. Grob sv. Petra je v dolbini, zaprt s pozlačenimi bronastimi vratci. Dolbina je okrašena z mozaično (iz majhnih pisanih kamenčkov zloženo) podobo Kristusovo iz 9. veka v ozadju, ob straneh pa z mozaičnima slikama sv. Petra in Pavla. Pobožnemu romarju, ki tu kleči, zdi se, kakor bi tudi njemu veljalo vprašanje, katero je zastavil Jezus nekdanj prvaku apostolov: *Simon, Źonov sin, ali me ljubiš?* (Jan. 21, 16.) Nad grobom v cerkvi je altar, véliki altar sv. Petra cerkve, kjer najvišji cerkveni dostojanstveniki mašujejo nazaj obrnjeni proti ljudstvu. Nad altarjem je razpeto bogato pozlačeno nebo, s križem na vrhu, katero nosijo 4 bronasti po 28 metrov visoki zavito speljani stebri, podobni stebrom v jeruzalemskem tempelju.

Druga znamenitost v tej cerkvi je stol sv. Petra tam, kjer je po naših cerkvah veliki altar. Orjaške postave štirih cerkvenih učениkov: Ambrozija, Avguština, Krizostoma, Atanazija držijo sicer leseni, a ves s slonovo kostjo obloženi prestol, ki je služil sv. Petru za božjo službo, zlasti za nauke sv. evangelija.

Tretja znamenitost pa je bronasti kip sv. Petra na desni strani v srednji ladiji, vlit v 6. stoletju iz podobe najznamenitnejšega rimskega malika (Jupitra). Ob velikih slovesnostih ga oblečejo v papeževo opravo. Desna noga mu je vsa zglajena vsled večstoletnega poljubovanja po pobožnih vernikih, katerim je zato papež Pij IX. podelil odpustke 50 dni. Slik, ki kažejo dogodke iz življenja sv. Petra v tej cerkvi, niti ne omenim. Toliko naj sedaj zadostuje o tej ogromni hiši božji.

2. Cerkev sv. Janeza v Lateranu je znamenita ne le zato, ker je „mati in glava vseh cerkvà v mestu in na zemlji“ in prvotna papeževa cerkev kot prvega rimskega škofa, ampak tudi zato, ker sta v tej baziliki (cerkvi nebeškega kralja) shranjeni glavi sv. Petra in Pavla, in sicer nad glavnim altarjem. Vsaka je v posebni posodi od zlata in srebra in oviti sta z rdečim zagrinjalom.

Sicer pa v tej starodavni cerkvi spominja še nekaj drugega na velikega duhovna sv. Petra. Kamenita plošča na velikem altarju namreč zakriva tisto leseno mizo od cedrovega lesa, na kateri so papeži od sv. Petra dalje v katakombah opravljali nekrvavo daritev nove zaveze.

3. Ali je o tem, kar se bere v današnjem berilu, kaj spominja v Rimu? Dà, in še prav sloveča cerkev je posvečena vezem, verigam sv. Petra. Okoli l. 455 je to prostorno hišo dala pozidati cesarica Evdoksija, žena cesarja Valentinijana, da bi ondi shranila del vezi sv. Petra, katerega je dobila njena mati v dar od patriarha jeruzalemskega ob svojem romanju v sv. deželo. Tedanji papež Leon Veliki je s tem delom združil tiste verige, v katere je bil sv. Peter vkovan v Mamertinski ječi v Rimu. Ko so za Pija IX. popravljali veliki altar, so našli spodaj v starokrščanskem grobu po sedem predalih porazdeljene ostanke sedmerih Makabejskih bratov, katerih god se od najstarejših časov skupno praznuje v tej cerkvi h krati s spominom verig sv. Petra dné 1. avgusta. Sedaj so verige sv. Petra zadaj za velikim altarjem v posebni dragoceni skrinjici. „Blažene verige, blažene roke, ki so bile ž njimi olepšane“, kliče Janez Zlatoust, „nič ni lepšega, kakor za Jezusa Kristusa nošena veriga.“

Ob verigah sv. Petra se je zgodilo že mnogo čudežev, zlasti nad obsedenci.

Dandanašnje, ko so papež spet jetniku podobni, pobožni Rimljani in verni romarji radi hodijo v to svetišče in onkraj velikega altarja, da bi namestniku Kristusovemu in sv. cerkvi izprosili zmago in prostost.

V tej cerkvi je tudi del križa sv. Petra in brata njegovega sv. Andreja. Tukaj je, da še to omenim mimogrede, videti tudi sloveči kip Mojzesov z obrazom polnim sv. jeze, ko zagleda, vrnivši se z gore Sinajske, Izraelce malikovati in plesati okrog zlatega teleta.

4. Prvak apostolov je bil dvakrat ujet; najprvo v Jeruzalemu, kjer ga je, kakor smo slišali v današnjem berilu, otel angel Gospodov, drugič pa v Mamertinski ječi v Rimu.

Ta kraj je blizu razvalin starega, paganskega Rima. Najprej se pride v kapelo s sv. Križem, potem po dolgih stopnjicah navzdol, in sicer najprvo v zgornjo ječo, ki je imela početkom en sam dohod skozi štirivoglato odprtino v stropu. Tu je sedaj altar, posvečen sv. Petru in Pavlu. Če se gre potem še po drugih ozkih

stopnjicah, pride se v najnižji prostor tega poslopja, kamor se je prvotno moglo le skozi odprtino v stropu, oziroma skozi tla zgornjega predala. Tu smo sedaj na mestu, kjer je bil (po pobožni pripovedki) sv. Peter 9 mesecev vjet in vklenjen. Da je bil apostol dolgo in hudo vječen, priča tudi že v 4. veku se nahajajoče ime neke cerkve z naslovom „cerkev obveze“; ker spominja na obvezo, s katero so usmiljeni verniki obvezali sv. apostolu rano, provzročeno po železnih verigah. V ječi je tudi studenec, ki je (po pobožni pripovedki) začel izvirati na molitev sv. Petra, da je mogel krstiti svoja dva ječarja Procesa in Martinijana, katerih sv. mučencev, shranjenih v cerkvi sv. Petra, se spominja sv. cerkev v svojih molitvah dne 2. julija.

5. Rimsko mesto je pozidano na sedmerih gričih; eden izmed teh se imenuje Janikel. S tega holmca je najlepši razgled na Rim in po okolici. Ondi stoji cerkvica na čast s. Petru. Na dvoru med cerkvijo in frančiškanskim samostanom stoji okrogel tempelj, obdan z marmornatimi stopnjicami in stebri. Razdeljen je v dve kapeli. V zgornji stoji na ličnem altarju zal kip sv. Petra; v spodnji pa se vidi na sredini mesto, kjer bi bil stal križ sv. Petra. Vendar pa novejše preiskave ne potrdijo tega, da bi bil sv. Peter križan na le-tem mestu, ampak na Vatikanskem griču, ne daleč od kraja kjer leži sedaj pokopano njegovo truplo v veliki cerkvi sv. Petra.

Po svoji mučeniški smrti na križu z nakvišku obrnjenimi nogami je bil sv. Peter pokopan na vatikanskem polju, poleg dirkališča Neronovega na posestvu neke krščanske družine. Tretji naslednik njegov, papež Anaklet, je pozidal nad počivališčem njegovega telesa kapelo, kjer so se verniki zbirali k najsvet. daritvi zlasti na smrtni dan prvaka apostolov, dne 29. rožnika. Polagoma je zrasla na tem mestu sedanja velikanska in prebogato okrašena cerkev sv. Petra.

6. Omenim še neke cerkvice zunaj mestnih vrat, ki se imenuje: Gospod kam greš? (Domine, quo vadis?) Ime je dobila po sledeči čudoviti dogodbi.

Ko je sv. Peter, izpuščen iz Mamertinske ječe po svojih dveh krščenih čuvajih, sam korakal po noči po Apijski cesti, da bi ušel jezi cesarja Nerona, pride mu kar nenadoma nasproti Zveličar. Apostol ga vpraša: „Gospod, kam greš?“ Jezus mu odgovori: „Grem v Rim, da me bodo v drugič križali.“ In prikazen zgine. Peter spoznavši iz tega voljo Gospodovo, se vrne v mesto,

kjer ga kmalu vjamejo in vržejo v ječo, dokler ga po obsodbi Neronovi ne križajo. Tako sporoča pobožna pripovedka. Na letem mestu stoji omenjena cerkvica. Sredi nje se vidi marmornat kip Zveličarjev, v desnici držeč križ. V sliki na levi strani je prigodba upodobljena.

Kajne, ljubi kristjani, koliko znamenitih krajev spominja vernika v Rimu življenja, trpljenja in smrti sv. apostola Petra. Med temi kraji in hrami božjimi je zlasti današnji praznik in v celi osmini velika cerkev sv. Petra ono svetišče, kjer se najbolj časti spomin sv. Petra, in kjer verni katoličani zahvaljujejo nevidnega poglavarja svete cerkve, gospoda Jezusa Kristusa, za vse dobre, ki jih svetu naklanja po nasledniku sv. Petra, rimskem papežu, „na katerega čast in veljavo se ozirajo vse pokrajine zemlje, vsi spoznovavci prave vere, kakor proti solncu“. (Maximianus patriarcha Constantinopolitanus.)

II. A tudi sv. apostol Pavel ima velezanimive spominske kraje v mestu ob Tiberi, oziroma zunaj starodavnega obzidja rimskega.

1. Velika cerkev sv. Pavla, kake pol ure na južni strani od mesta. Ta bazilika z jako visokim zvonikom je tako veličastno poslopje in tolike notranje lepote, da mora človek res vzkliskniti: „To je vreden in dostojen spomenik preslavnega apostola narodov!“ Cerkev stoji zunaj mesta, kjer je bilo truplo sv. Pavla nekaj časa shranjeno v katakombah. Ko so prenehali preganjati kristjane, so postavili verniki vrh tega kraja kapelico. Pozneje je zrastle iz nje sedanja velikanska cerkev. A pogorela je l. 1823., le altar apostolov in kar je blizo okrog njega, je ostal nepoškodovan. Da se pozida in najdragoceneje olepša ta tempelj Gospodov, je skladal ves katoliški svet. Papež Pij IX. so jo ob priliki, ko so slovesno razglasili brezmadežno spočetje Marijino kot versko resnico, najslavesneje posvetili Štiri vrste po 25 granitnih stebrov jo deli v pet ladij. Dolga je 120 metrov, široka 60 metrov. Največja dragocenost njena je truplo sv. apostola Pavla pod velikim altarjem, ki stoji na takem mestu, kot v cerkvi sv. Petra. Štirje porfirnatí stebri držé umetelno nebo nad tem altarjem. Marmornata plošča krije grob sv. Pavla ter nosi še izza cesarja Konstantina napis: Paulus apostolus martyr. Kristjan, ki tu poklekne, vé, da tu notri počivajo telesni ostanki njega, ki ga je Jezus naravnost imenoval *izvoljeno posodo*, njega, kateri je toliko neizrečeno pa srčno in veselo trpel zavoljo imena Jezuso-

vega, njega, kateri je svoje nekdanje preganjanje z nešteti po-
korili razširjevaje sv. evangelij Jezusov tako obilno popravil in
slednjič z lastno krvjo zapečatil svoje spokorno delovanje. Okoli
groba gori noč in dan mnogo luči v znamenje, da je apostol Pavel
prinesel v neversko temo luč svete vere. Tukaj pobožni romar
gorečega srca opravi svoje molitve, proseč preslavnega apostola
one trdne in stanovitne vere, one vroče in močne ljubezni do
Jezusa, one vnetosti za čast božjo in zveličanje duš, po kateri se
je odlikoval apostol Pavel ter si zaslužil *krono pravice*. Pod
bogatom stropom je okrog in okrog poslikano življenje, čudovito
delovanje, trpljenje in smrt sv. Pavla.

V kapeli svetih ostankov so shranjene v e r i g e s v. Pavla,
katere dajo menihi vernikom poljubovat.

2. Preden se pride do te cerkve, opazi se na polju k a p e l a,
ki zaznamuje kraj, kjer sta se l o č i l a ter poslovila sv. apostola,
sprejemši smrtno obsodbo v bližnji vili Neronovi. Oj, to ni bila
žalostna, ampak vesela in kratka ločitev; zakaj sveta starčka sta
imela na zemlji le še eno željo, za Jezusa žrtvovati kri in živ-
ljenje ter se ž njim zediniti že v par urah v svetih nebesih. Zato
govori sv. cerkev v svojih molitvah tako lepo o obeh apostolih,
rekoč: „Kakor sta se preslavna prvaka zemlje ljubila v življenju,
tako tudi v smrti nista bila ločena.“ In res sta njuni trupli nekaj
časa skupaj počivali v sedanji cerkvi sv. Sebastijana nad kata-
kombami.

3. Zunaj mesta je še drug silno pomenljiv kraj, kamor se
popeljati pač noben romar ne zamudi. To je sloveča naselbina
oo. trapistov, kake pol ure od cerkve sv. Pavla, kjer je bil s v e t i
P a v e l o b g l a v l j e n; imenuje se: Tre fontane, pri treh stu-
dencih. Na nekdanjem morišču starih Rimljanov stoje še sedaj tri
cerkve in pri njih velik samostan. Od l. 1868. naseljeni trapisti
so preobrazili pusti svet in mrzlični kraj v ploden priljuden vrt.
Ondi so tri cerkve. Prva je posvečena sv. mučencema Vincenciju
in Anastaziju, katerih trupli sta ondi pokopani. Druga nosi ime
„Marija, nebeška lestvica“, po neki prikazni, katero je videl sveti
Bernard, da so se namreč med sv. mašo duše iz vic dvigale po
lestvici proti Materi božji. Tik njenega glavnega altarja kažejo
mesto, malo ječo, kjer je čakal sv. Pavel in se pripravljaj na
smrt. Tudi je vhod na pokopališče, kjer počiva deset tisoč za
cesarja Dioklecijana usmrčenih krščanskih vojakov, svetih junakov.
Kjer stoji tretja cerkev, sv. Pavla mučeniški smrti posvečena, je

oni najznameniteji kraj, kjer je bil sv. apostol Pavel obglavljen. Kameniti steber, kjer je padla njegova sveta glava, kažejo še danes. Z mečem odsekana glava je še trikrat odskočila (ter presveto ime Jezusovo izrekla). Na vsak odskok se je odprl studenec žive vode; vsled tega čudeža so se takoj pokristjanili trije navzoči vojaki. Oni trije studenci še sedaj izvirajo v cerkvi, drug od drugega oddaljeni nekoliko korakov in so sedaj prav lepo z marmorjem obloženi. Zares, to je jako častitljiv kraj, vreden tega pota zunaj mestnega obzidja. Pri tej cerkvi je ustanovljena tudi bratovščina sv. Pavla za spreobrnjenje grešnikov.

4. V mestu samem je še neka sicer mala, a lepa cerkev, ki nas spominja sv. apostola Pavla, cerkev, imenovana „Marija na široki cesti“ (Maria in via lata) Na tem kraju je bila namreč ječa sv. apostola Pavla, kjer je bil, prepeljan iz Jeruzalema zvezan, dve leti, kakor nam pove njegov tovariš sv. Lukež ob koncu „Dejanja apostolov“. Sv. Pavel je bil sicer tu vklenjen, vendar pa se mu je deloma prosto pustilo oznanovati sveto vero. Tu je kraj, kjer je apostol narodov mnogo premolil za svoje vernike, tu je kraj, kjer je apostol spisal več svojih listov. Iz predcerkvišča se gre v dve podzemeljski kapeli. Tukaj je bila nekdanja ječa. Ob strani se vidi studenec, v katerem je sv. Pavel krstil spreobrnjence.

O častitljivi prostori, ki ste bili priča toliko molitev, nauk, skrbi, solz, spreobrnjenj!

Ljubi v Gospodu! Če tudi sta bila silovito umorjena prvaka apostolov, sv. Peter križan, sv. Pavel obglavljen, vendar nista umrla. Še živita oba v dvojnem oziru. Poleg tega, da obeh sveti duši vživata že nad 18 stoletij veselje zveličanih, živi sv. Peter še tudi na zemlji v papežih, kakor je rekel sveti papež Leon Veliki in sveti cerkveni učenik Peter Hrizolog. Oba apostola živita v svojih listih, oba živita v potomcih po njih spreobrnjenih vernikov izmed judov in paganov. Pozabljen je smrtni dan najslavnejših vojskovodij, a dan smrti revnega ribiča in ubogega izdelovalca šotorov je slavljen od nekdanj in bode slavljen vselej. Za grobe mogočnih rimskih kraljev in cesarjev nihče ne vé, in nihče ne moli in ne hvali Boga pred shrambami njihovih telesnih ostankov. Grob sv. Petra in Pavla in drugi nanju spominjajoči kraji pa so češčeni in sloveči tako, da ljudje vseh stanov in iz najdaljnih krajev krščanskega sveta hodijo, in če še s tolikim trudom, zaradi

njih in zavoljo sv. očeta tjekaj v večno mesto! Da, *njih trupla so v miru pokopana in njih ime živi od roda do roda*. Koliko krščanskih kraljev in cesarjev, koliko knezov in vojskovodij, koliko duhovnikov in preprostih ljudi je že poromalo na te svete kraje! Na tisoče in tisoče svetnikov in svetnic božjih je v svetem spoštovanju že ondi klečé molilo, na milijone in milijone ljudi se je tukaj poživilo za sveto vero, vnelo za čast božjo in neumrjoče duše. Pa saj je zlasti grobišče Petrovo in Pavlovo za grobom Kristusovim najčudnejše, najčastitljivejše mesto na zemlji, pot tjekaj zares božji pot.

Kristjani moji! Izrecimo danes, ko smo bili v duhu na spominskih krajih sv. Petra in Pavla v Rimu, iz dna hvaležnega srca tudi mi za vse to Bogu troedinemu in nevidnemu ustanovniku sv. cerkve, Gospodu Jezusu Kristusu, največjo zahvalo, in sklenimo, vedno biti in ostati zavedni in močnodušni udje edine, svete, rimske, katoliške in apostolske cerkve! Amen.

Val. Bernik.

Priložnostni govori.

Govori o presvetem Srcu Jezusovem.

(Za tridnevnicu v čast presv. Srcu Jezusovemu in za prve petke, oziroma prve nedelje).

I. Presv. srce Jezusovo — odprta knjiga.

Glej! bila je k meni stegnjena roka,
v kateri so bile zavite bukve.

(Ech. 2, 9.)

Zakaj ni naš božji Zveličar, ko je bival na zemlji, sam napisal s svojo lastno roko zveličalnega svojega nauka in ga zapustil kot dragocen spomin svojega odrešilnega dela? Vsaj vendar bremo v sv. pismu stare zaveze, da je zapisal Gospod Bog svoje zapovedi, razglašene med gromom in bliskom na sinajski gori, na dve kamneni tabli: *Dal je Mojzesu dve kamneni tabli pričevanja, popisani s prstom božjim* (II. Mojz. 31, 18). Zakaj pač ni zapisal tudi postave milosti? S koliko častjo bi vsprejeli in prebirali vsi verniki to knjigo! Zakaj je izročil Jezus to delo svojim apostolom? Da dobimo odgovor na to vprašanje, poslušajmo zanimive besede preroka Enehijela. On pripoveduje, da je

prejel iz božjih rok knjigo s poveljem, naj jo vzame v roke: *In sem videl, in glej! bila je k meni stegnjena roka, v kateri so bile bukve, in razgrne jih pred menoj, katere so bile znotraj in zunaj popisane; v njih so bile popisane žalostne in mile pesmi, in gorje.* (Eceh. 2, 8–9) — Kakošne so bile pač te čudne bukve, grenke in obenem sladke vsebine, kakor spriduje prerok: *Žedel sem jih; in bile so sladke v mojih ustih kakor med.* (Eceh. 3, 3) — Po razlagi sv. Hijeronima, sv. Bernarda, sv. Lavrencija Justinijana in drugih svetnikov in cerkvenih učnikov nam pomenjajo te bukve samega našega Gospoda in Zveličarja, križanega, posebno še njegovo presveto božje Srce, katero je knjiga življenja, knjiga, ki obsega vso modrost. Božjemu Zveličarju ni bilo treba pisati nobene druge knjige. Presveto Srce Jezusovo je odprta knjiga, ki kaže neizmerno božjo ljubezen. Oglejmo si to knjigo, da se tudi mi vnamemo ljubezni do Zveličarja. (S. Hieronym. Epist. do vera circumcis.)

Čudovita in skrivnostna knjiga, o kateri vam hočem govoriti, je popisana znotraj in zunaj: Znotraj z Jezusovim božanstvom in neizmerno ljubeznijo, s katero nas je ljubilo presveto Srce Jezusovo do konca, kakor piše sv. apostol: *Ljubil nas je in se dal za nas v dar* (Gal. 2, 20.), in zunaj je popisana z železnim črtalom, namreč z ostrimi žebli in sulico. — To knjigo je spisal sam sv. Duh, ker je bil Jezus spočet od sv. Duha; narekoval je to knjigo Bog oče, ker Beseda, druga božja oseba, izhaja od Očeta od vekomaj in je bila pri njem od vekomaj. Zunanost te knjige ali pergament je Jezusova človeška narava; pisana je z njegovo dragoceno krvjo, katera je tako pogostokrat tekla ob njegovem trpljenju v naše zveličanje. Črke, pismenke v tej skrivnosti polni knjigi so brezštevilne Jezusove rane, s katerimi je bilo pokrito njegovo presv. Telo. Tiskana je bila ta knjiga na gori Kalvariji pod težo težkega križa. Odprta v javno branje je bila takrat, ko je bilo presv. Srce na leci križa po vojakovi sulici grozovito prebodeno: *Eden vojakov je s sulico odprl njegovo stran.* (Jan. 19, 34.) O tem piše sv. Lavrenij Justinijan: „Bog je javno izpostavil to knjigo, da bi jo vsi brali.“ (Lib. de Triumpho agon. c. 20.)

Iz te knjige zajemamo lahko vso modrost in nebeško znanost. Zato pravi sv. Janez Zlatoust: „Kristus je knjiga, katero je videl sv. Janez v svojem razodenju, popisana znotraj in zunaj: Zunaj vidimo Kristusove rane, znotraj pa ogenj njegove nezmerne

ljubezni do nas. To knjigo naj preišljujejo učeni in neučeni; vsi naj jo beró. (S. Chrysost. sermo I. de Resurrect.)

O tej knjigi trdi sv. Bernard: „To je moja višja modrost, da poznam Jezusa in sicer križanega.“ (S. Bern. sermo 43. in Cant.) Če se ti zdi s prva ta knjiga grenka zavoljo neskončnih bolečin in bridkosti, katere je pretrpel na križu, vendar se bo spremenila za tvojo dušo v sladkost, če jo pobožno prebiraš in resno preišljuješ.

To knjigo je prav mnogo prebiral in preišljeval učenik narodov, sv. apostol Pavel, ker mu je bila najvzvišenejša veda vseh ved, kar sam tako lepo spričuje z besedami: *Mislil sem namreč, da mi ne gré kaj drugega vedeti med vami kakor Jezusa Kristusa, in njega križanega.* (I. Korinč. 2. 2.) A to mu še ni zadostovalo. S svojo čudovito znanostjo se je kar utopil v presv. Srce Jezusovo, kateremu je posvetil vse svoje apostolsko delovanje. Zato ni poznal drugega hrepenenja, kakor da bi vsi spoznali to resnico in prebivali v božjem srcu Zveličarjevem: *Bog mi je priča, piše Filipljanom, kako želim po vas vseh v srcu Jezusa Kristusa.* (1, 8.)

Iz te knjige je zajemal serafinski učenik sv. Bonaventura svojo globoko učenost in svetost. Ko je prišel nekega dne k njemu sv. Tomaž Akvinski in ga prašal po njegovi knjižnici, iz katere je zbral svojo učenost, tedaj mu pokaže sv. Bonaventura v drugi sobi sv. razpelo, na katerem so se spoznali sledovi solzá in čegar odprta stran je spričevala o pogostih poljubovanjih svetnikovih, rekoč: „To je moja edina knjiga in vsa moja knjižnica, kajti kar vem, imam iz te knjige življenja.“ (E vita. Lyraeo et aliis.)

Gospod je nekdanj govornik preroku Habakuku: *Zapiši videnje in rasločno je sačrkaj na table, da je vsak lahko hitro bere!* (Hab. 2, 2.) To videnje, ta knjiga, pravi Lirej, je Kristus povišan na križu, je njegovo božje Srcé. V tej knjigi se učé vsi, tudi priprosti in neučeni verniki, če jo beró s premislekom, pota večnega življenja in srečne smrti, zlasti, če si natančno ogledujejo presv. Srce Jezusovo, iz katerega izvirajo vsi zakladi znanosti in modrosti. (Lyraeus de imitatione Jesu patientis lib. 6. c. 10.) O tem piše Jezusov ljubljenc: *V prerokih je pisano: Vsi bodo podučeni od Bogá.* (Jan. 6, 45.)

17. oktobra l. 1690 se je zedinila s svojim ženinom Jezusom sveta duša, Marija Margarita Alacoque iz reda Marijinega obiskovanja Njej se je prikazal božji Zveličar na praznik sv. evange-

lista Janeza, ki je zajemal svoj evangelij iz istega presv. Srca in videl, kako je bila ta knjiga življenja odprta na križu. Pokazal je takrat Jezus svoji zvesti nevesti svoje presv. Srce na gorečem prestolu, čisto kot kristal, ranjeno s sulico, venčano s trnjem, s križem vzdigajočim se v sredi. V tej prikazni je hotel Gospod Zveličar kakor v odprti knjigi razodeti ono svojo ljubezen, katere je bilo prenapolnjeno njegovo božje Srce. Zato je hotel, da bi bilo njegovo Srce ne samo v nebesih, temveč tudi na zemlji v najsvetejšem zakramentu odprto za vse, da bi našli vsi v njem in pri njem pomoč in vse milosti zveličanja. Zato je razodel takrat svoji izvoljenki: „Kateri zvesto časté moje božje Srce, jih bom obsipal z milostjo in obilno bom blagoslovil njih življenje in delovanje.“ Vse, česar potrebujemo v svoje zveličanje, najdemo v presv. Srcu Jezusovem. Zato so slavni, preblagega spomina sv. oče Leon XIII. pokazali vsemu človeštvu kot najboljšo pomoč in rešitev v sedanjih žalostnih časih, ko se razširja mlačnost, brezbožnost in nevera, upornost in nezadovoljnost in prepreza posameznike, družine in narode, presv. Srce Jezusovo, kateremu so posvetili vse človeštvo, in o katerem pravijo v svoji prekrasni okrožnici: „Presv. Srcé Jezusovo bodi vse naše upanje, od njega prosimo in pričakujemo rešenja!“ (Encycl. Leon XIII. dd. 25/5 1899.)

Presv. Srce Jezusovo bodi torej odslej naša zastava, pod katero se zbirajmo vsi, da zmagoslavno premagamo vse sovražnike zveličanja! Tukaj dobimo razsvetljenje in modrost, tukaj čutimo božjo ljubezen, ki nam daje moč v boju zoper greh. Kakor upira mornar na morju svoj pogled na jasno zvezdo na nebu, da pride varno v пристanišče, tako si izvolimo tudi mi, ko nas obdajajo mnoge dušne in telesne nevarnosti, da ne zgrešimo na viharnem in nevarnem morju življenja pristanišča večne sreče, božje Srce Jezusovo kot zvezdo vodnico. Božje Srce nam kaže, kako se moramo varovati hudega in delati dobro, po njegovi pomoči, varstvu in milosti bomo premagali vse nevarnosti v življenju in smrti. „Kje je varna in trdna večnost, če ne v Zveličarjevih ranah?“

Tem besedam sv. Bernarda dostavimo še: „In v presvetem njegovem Srcu!“ Vsaj nadaljuje isti svetnik: „Tem varnejše prebivaš ondi, čem mogočnejši je on, da te reši. Naj divja in besni svet, naj te stiska tvoje mesó, naj te zalezuje hudobni duh, ne boj se, ker si varen v skalnatih votlinah, namreč v svetih ranah

O duša! kako prijetno bo zdihniti zadnji zdihljaj v objemu Križanega in v poljubu presv. Srca Jezusovega!“ (Serm. 61. in Cant.) Da se to zgodi, prebiraj to knjigo rad in pogostokrat po zgledu sv. Frančiška Saleškega, kateri je božje Srce vedno imenoval svoj najdragocenejši biser. Dokler bije tvoje srce, misli na božje Srce, in zdihuje k njemu: Božje Srce Jezusovo, ljubim te, ker si me ti prej ljubilo! Amen.

P. Klement Grampovčan.

II. Presv. Srce Jezusovo se prikaže goreče, da bi vžgalo v našem srcu ogenj ljubezni.

Ogenj sem prišel na zemljo prinesť,
in kaj hočem, kakor da se vname?

Luk. 12, 49.

Večkrat se je prikazal v stari zavezi Gospod Bog v ognju. Mojzesu je govoril iz gorečega grma in mu zapovedal, naj izpelje Izraelove otroke iz trde egipčanske sužnosti. (II. Mojz. 3.) Ko so šli potem Izraelci iz Egipta, je pogledal Gospod vojsko Egipčanov s ognjenega in oblačnega stebra in jo pokončal. (II. Mojz. 14, 24.) Ko je dal na Sinajski gori med gromom in bliskom zapovedi, tedaj se je vsa gora Sinaj kadila, ker se je Gospod spustil nanjo v ognju. (II. Mojz. 19, 18.) Preroku Danijelu se je prikazal na ognjenem sedežu: *To sem ogledoval: njegovo oblačilo je bilo kakor sneg, njegov sedež ognjen plamen.* (Dan. 7, 9.)

Zakaj se je prikazoval Gospod neskončnega veličastva v stari zavezi na ognjenem sedežu? Da bi nam pokazal svojo ljubezen do človeka. Vsaj ogenj pomenja ljubezen po spričevanju sv. pisma: *Gospod, tvoj Bog, je goreč Bog,* (V. Mojz. 2, 24.) in *Bog je ljubesen.* (Jan.)

In glejte, nov dokaz njegove neskončne ljubezni! Isti dobrotljivi Bog, ki je velikokrat in po mnogih potih nekđaj govoril očakom po prerokih, nam je slednjič govoril po Sinu, (Hebr. 1, 1.) ko je le-tá l. 1675. pokazal bl. sestri Mariji Margateti Alacoque iz reda Marijinega obiskanja svoje presv. Srce na ognjenem sedežu s križem v sredi, s sulico prebodeno in s trnjem venčano. Vžgati je hotelo to božje Srce mlačna srca kristjanov z ognjem ljubezni, kakor sam opisuje: *Ogenj sem prišel na zemljo prinesť in kaj hočem, kakor da se vname.* Te besede Jezusovega Srca premišljujmo sedaj!

Če častimo božje Srce Jezusovo, zadoščamo vsaj nekoliko za vsa huda razžaljenja, katera so mu pripravljali neverniki, judje, krivoverci, zanikrni in mlačni kristjani, in s katerimi ga obsipajo tisti verniki, ki se predrznejo z grešnim srcem nevredno prejemati najsvetejše njegovo telo. Gotovo je češčenje božjega Srca Jezusu prijetno, nam pa koristno in zveličalno. Vsaj je to češčenje in pobožnost do presv. Srca Jezusovega odobrila in z mnogimi odpustki obdarovala sv. cerkev, ko so sv. oče blagega spomina Pij IX. določili praznik presv. Srca Jezusovega za vso katoliško cerkev in med blažene prišteli Marijo Marg. Al. Za njihovega slavnega vladanja se je slovesno obhajala l. 1875. dvestoletnica, odkar je razodel božji ženin Jezus Kristus svoji zvesti služabnici Mariji svoje presv. Srce. In pokojni sv. oče Leon XIII. so to češčenje na vso moč pospeševali, ko so postavili praznik presv. Srca Jezusovega kot odličen praznik prvega reda. Obenem so v prelepi okrožnici leta 1899 goreče priporočili, naj častimo in ljubimo ljubeznipolno Srce Zveličarjevo, kateremu so posvetili vso človeštvo. Tako se spolnujejo Jezusove besede: *Ogenj sem prišel na zemljo prineset, in kaj hočem, kakor da se vname?* Pri tem premišljevanju se spominjamo onega svetega ognja, katerega je vžgal Bog sam na altarju pri Aronovi daritvi in je gorel odslej neprenehoma. Ko so pa razdejali Kaldejci Jeruzalem s templom in altarjem, tedaj so vzeli duhovniki sveti ogenj z altarja in ga na skrivnem spravili v dolini, kjer je bil globok in suh vodnjak; in v njem so ga shranili, tako da je bil kraj vsem neznan. Ko so po pretoku veliko let Judje, vnuki onih duhovnikov, iskali svetega ognja na onem kraju, ga niso več našli, ampak gosto vodo. To vodo je ukazal Nehemija zajeti in pokropiti z njo darove, kateri so bili položeni na altar. Kadar se je to zgodilo in je prišel čas, da je posvetilo solnce, katero je bilo poprej za oblakom, se je vžgal velik ogenj, tako da so se vsi čudili. (II. Macab. 1.) Ta ogenj, ki je prišel z nebes, pomenja božjo ljubezen, piše sveti Gregorij V. (Lib. 21. Mor. c. 7.) Altar naznanja naše srce, v katerem mora vedno goreti ogenj ljubezni do Boga. Toda ta ogenj se je spremenil v srcih premnogih vernikov v gosto tekočino: udušile so ga strasti in pregrehe. A po presv. Srcu Jezusovem se je kakor po skrivnostnem solncu, ki je bilo preje zakrito za oblaki, znova vnel nov ogenj pobožnosti in češčenja do njega. Kakor je vtisnil Gospod Zveličar svojemu ljubljencu, sv. Frančišku Serafinskemu, svoje presvete rane, da bi s tem obnovil spomin na svoje bridko trpljenje

v srcih, ki so bila tedanji čas tako pogreznjena v mlačnost, nasladnost in spačenost; prav tako je odločila neskončna božja dobrot, da se v sedanjem času, ko se tolikanj razširja razuzdanost in hudobija, odpor od Boga in nevarnost večnega pogubljenja, verniki zatekó v vseh nevarnostih in stiskah zaupljivo k studentu in središču vse ljubezni in usmiljenja, k božjemu Srcu Jezusovemu. Pobožnost in češčenje presv. Srca Jezusovega je bilo prihranjeno za sedanje čase, da bi se vsa srca oklenila presv. Srca Jezusovega kot svoje edine rešitve. Če gledamo in premišljujemo božje Srce Jezusovo, tedaj se mora tudi naše srce vneti v ljubezni do najsvetejšega Srca. Kvišku srca k božjemu srcu!

V stari zavezi kažejo mnoge predpodebe na prihodnje življenje in delovanje božjega Zveličarja, in predpodebe imamo tudi za njegovo presv. Srce. To nam naznanja oni dragoceni altar iz šitimovega lesa, na katerem so zažigali duhovniki Gospodu prijetno dišeče kadilo. Ali se pa more darovati presv. Trojici dragocenejšje in prijetnejše kadilo kot je božje Srce Jezusovo skrito v zakramentu največje ljubezni? To Srce nam pomenja ona zlata kadilnica, o kateri govori sveti Janez v skrivnem razodetju: *In angel je vzel kadilnico in jo je napolnil s ognjem altarja, in je stresel na zemljo.* (8, 5.) Ta angel je sam angel velikega sklepa, Jezus Kristus, čegar Srce se primerja zavoljo goreče ljubezni z gorečo kadilnico, kakor pravi sv. Bernardin. To svojo ljubezen je izlil Jezus pred svojim svetim altarjem, namreč iz svojega križa, na štiri konce, na vse strani v naša srca.

Predpodeba Jezusovega Srca je bil oni milostipolni sedež, kateri je bil nad skrinjo zaveze med dvema keruboma. Tu je bil spravi sedež Boga, ki je iz njega govoril in skazoval milosti svojemu ljudstvu.

Oglejmo si sedaj namestu sence luč, namestu predpodebe resnico, namreč presv. Srce Jezusovo. Ali ni to Srce bilo na zemlji in je še sedaj v nebesih in v najsvetejšem zakramentu milostipolni sedež, pri katerem najdejo vsa grešna srca varno pribežališče pred jezo božjo? O grešniki! o zaslepljenci! zakaj ste pogreznjeni v grehe? Zakaj drvite v peklénsko brezdno? Nikarte se obotavljati, vzdramite se in hitite k preljubzivnemu Srcu Jezusovemu, k sredniku pri Očetu, pri njem zadobite varno zavetje, odpuščenje grehov in sladki srčni mir. „Pristopimo k Srcu Jezusovemu, k vzvišenemu Srcu, k skritemu Srcu, k Srcu, ki misli na vse, k

Srcu, ki vé vse, k Srcu, ki ljubi! In vstopimo skozi odprta vrata, in vpodobimo vsaj v moči njegove ljubezni svoje srce. Zato je vsakdo zanikaren, ki ne vstopi, ko vé, da je uhod odprt.“ (Simon de Cassia lib. 13.)

Odprimo torej svoje srce ljubezni do Srca, ki nas je ljubilo z neskončno ljubeznijo in se dalo zato odpreti, da bi izlilo v naša srca ogenj svoje ljubezni! Posnemajmo sv. Ignacija, antijohijskega škofa, kateri je ljubil presv. Jezusovo Ime in Srce z vso ljubeznijo svojega srca. Njegovo hrepenenje po Jezusu se je skazalo tedaj, ko so ga vrgli v rimskem amfiteatru pred sestradane leve, kateri so ga strgali do kosti. Samo njegovo srce je ostalo popolnoma celo, nepoškodovano. V njem so našli zapisano z zlatimi črkami presv. Ime Jezusovo. (Madasus in anno coelesti 1. Febr.)

O da bi gorelo tudi naše srce enake ljubezni do presv. Srca Jezusovega! O dobrotljivi Jezus! spolni tudi sedaj isto, kar si nekdanj napovedal po preroku Ecehijelu: *Novo srce vam bom dal, in novega duha bom v vas položil; vsel bom kamenito srce iz vašega telesa in dal vam bom meseno srce.* (36, 26.) Glej! naše srce je trdo; o omeči je s krvjo svojega presv. Srca, da te spozná in odslej le tebe išče in ljubi! Naše srce je kamenito in naša volja trdovratna, nagnjena v greh; o daj nam meseno srce, voljno in pripravno za natančno spolnjevanje volje tvojega Srca, da najde le v tebi svoje veselje in srečo! Naše srce je mrzlo in mlačno, o vžgi v njem ogenj svoje ljubezni, da gori samo v ljubezni do tebe, dokler se ne spremeni v prah in pepel. Naše srce je nestanovitno in omahljivo; o utrdi je s svojo milostjo, da bo po zmagi vseh nevarnosti vekomaj počivalo v tebi! Amen.

P. Klement Grampovčan.

Nagovori mladeničem.

IV. Bog je nespremenljiv.

Tomaž Volsey je bil sin navadnega mesarja, pa s pridnostjo in nadarjenostjo se je povspel tako visoko, da je postal vseučilišni profesor, nato kraljevi dvorni duhovnik, škof in kardinal. Angleškemu kralju Henriku VIII. je bil tako zvesto udan, da je zavoljo njega celo svoj višjepastirki poklic zanemarjal. Kralj ga je pa tudi silno ljubil. Zgodilo se je pa, da je postal kralj grd prešestnik. Tega pa seve škof ni smel trpeti. Ko mu je očital, je

bilo to kralju tako malo všeč kakor nekdanj nečistemu Herodu pridiga sv. Janeza Krstnika. Ves razjarjen je poklical škofa k sebi na odgovor. Škof se je podal na pot, na katerem je pa smrtno zbolel. Prinesli so ga v neki samostan. Tu je premišljeval svoje življenje in takole vzdihoval: „Kako nespameten sem bil, ker sem služil skoro edino le spremenljivemu zemeljskemu kralju, na nebeškega kralja, ki nesprenljivo ljubi svoje zveste služabnike, sem pa le prevečkrat pozabil.“

Vsak posel ve, da ni prijetno služiti pri gospodarju ali gospodinji, ki sta spremenljiva kakor aprilovo vreme. Nesprenljiv pa je samo eden — nebeški — Gospodar. Ta je sam v sebi od vekomaj do vekomaj vedno isti. Samo ta lahko pravi: *Źas sem gospod in se ne spreminjam.* (Mat. 3, 6.) Samo ta je vedno enako star, bogat, srečen, vesel, mogočen . . . Tako je sam v sebi nesprenljiv. Nesprenljiv je pa tudi na zunaj — proti stvarem. Zmiraj enako natančno dober plačnik je dobrim in zmiraj pravičen kaznovavec hudodelnim stvarim.

Posli velikokrat službe spreminjajo, to zato, ker gospodarji niso zmiraj taki, kakršni so bili prvi dan, ko so posla sprejeli. Spremenljivi so pa tudi posli ter zato iščejo sprememb.

Nebeški gospodar je pa nesprenljiv. Nesprenljivo dober je zvestim služabnikom. Preudariva, ali je modro, njemu nesprenljivo stanovitno služiti, in ali je kdaj pametno njemu vsaj včasih službo odpovedati.

Poglejva, kako so drugi delali. Prerešetajva zglede obojne vrste.

Začniva najpreje s spremenljivimi omahljivci.

1. Krojaški stan je pač imeniten. Če nimaš krojača v domači vasi, greš tako daleč, da ga dobiš, kadar imaš enkrat blago za obleko kupljeno. Vsak spreten rokodelc je velika dobrota za dotični kraj, tako tudi vrl krojač. Povem zdaj zgodbo o možu ki je bil daleč okrog znan, da še ni nikoli naredil predolгих hlač, pa celo prekratkih ne, čeprav bi bilo ravno to zadnje njemu v toliko koristno, da bi bilo več blaga pod mizo padlo. Imel je namreč navado, da je precejšnje kosce blaga pri vrezavanju spuščal na tla ter si je mislil: „Ostanki, ki pod mizo padejo, se ne vračajo. Mojim otrokom pa prav pridejo. Čemu bom blago kupoval, če tako lahko pridem do njega.“ Tako je ravnal dolgo let. Enkrat je imel čudne sanje. V njih je videl samega peklenščka, ki je veselo držal v roki veliko zastavo, ki je bila skrpana iz samih ostankov. Krojač je kar trepetal in v silnem strahu se je vzbudil ves poten. Koj zjutraj je popisal ženi čudno zastavo ter je pristavil, da ne bo nikdar več ničesar pridržal, da bo pa

tudi dosedanje krivice po možnosti poravnal. Prišle pa so izkušnjave in izkušnjavice; pa krojač jih je stanovitno premagoval. Enkrat pa prinese nekdo blago, kakršnega še ni imel v rokah. Bilo ga je pa za naročeno obleko tudi preveč. Nič bi se ne poznalo, če tudi precej pod mizo pade, tako si je mislil. Dolgo je prevdarjal, ali bi ali bi ne. Zastava, zastava ta mu je bila živo pred očmi. Pa blago je zopet tako lepo, da ga je težko pustiti. Zmagala je izkušnjava. Žena je videla, kak kosec je smuknil pod mizo. „Mož, kaj pa misliš? Ali si pozabil na zastavo?“ je rekla svareč. Mož je pa rekel: „Žena, saj takegale blaga ni bilo na zastavi.“ Tako je našel ta spremenljivi človek izgovor in ni bil pokoren njemu, ki je prepovedal krasti.

Takih spremenljivih in nezvestih služabnikov božjih je dovolj tudi med mladeniči. Ali koga poznate, ki zna tako dobro kleli kakor moliti. Tak pridno kliče ime tistega, ki ga časte nebeški angeli; da pa ni peklenski angel preveč žalosten, se pa z istim jezikom tudi tega spominja. So mladeniči, ki gredo v nedeljo po dvakrat in trikrat v cerkev; hudobni duh pa zavoljo tega nič ne obupuje: misli si: „Drevi bodo pa moji.“ Gotovo ste že slišali kakega mladeniča, ki je molil: „In nas ne vpelji v izkušnjavo!“ Pa je šel koj nato pijančevat, ponočevat, t. j. izkušnjavo iskat. Kaj ne, da je tudi dandanes veliko nedoslednih, omahljivih, spremenljivih, neznačajnih mladeničev.

Ti so podobni nestanovitnemu Elpidoforu, ki je pa živel že davno, takrat ko so Vandali kristjane preganjali. Bil je preje pagan. Že velik se je dal krstiti in je glasno obljubil to, kar so namesto vas obljubili krstni botri. Lepo je trikrat rekel: „Verujem“ in trikrat „Se odpovem.“ Tako je očitno sprejel sv. vero. Zdaj so pa prišli neverni Vandali ter so zagrozili velike muke in bridko smrt vsakemu, ki se ne odpove krščanstvu. To se razume, da sv. vera ni mala reč, da bi se zavrgla. Zato so kristjani rajši dali vse, tudi življenje, kakor pa vero. Ne pa vsi tako. Nekaj jih je odpadlo, med njimi tudi strahopetni Elpidofor. Da bi se mu pa vsaj na tem svetu boljše godilo, je celo potegnil z vladajočimi preganjavci, stopil v njih službo, izdajal kristjane ter jih grozovito mučil. Tudi nad svojim krstnim botrom se je hotel nehvaležno znositi. Temu je bilo ime Murita; bil je malo manj kakor mašnik, dijakon namreč, ter je smel krstiti in obhajati. Zraven je bil pa tudi neomahljiv kristjan, ki bi svete vere tudi za cesarsko krono ne prodal. Iti v smrt, mu je pomenilo, iti po plačilo v nebesa. Neustrašeno je šel zato mukam nasproti. Bolelo ga je samo to, da ga bo obsodil tisti, kateremu je bil za pričo, da je tudi postal kristjan. Smilila se mu je duša nestanovitnega Elpidofora; zato je storil botrsko dolžnost in je mu izkusil dušo rešiti. Prinesel je seboj belo oblačilo, ki ga je imel Elpidofor pri

sv. krstu. Ko je stopil pred sodnika, krog katerega je bilo zbrano celo mesto, je visoko vzdignil to oblačilo in rekel: „Vidiš, Elpidofor, to belo oblačilo! Tako bela je bila tvoja duša takrat, ko si sprejel sv. vero in si ji slovesno obljubil zvesti ostati do zadnjega dihleja. Vidiš tu pričo tvoje krstne obljube, ki si jo pa neznačajno prelomil. Tole oblačilo bo sodnika Elpidofora enkrat obsodilo v peklenske muke!“

Kaj če bi danes prišli Vandali ali Turki preganjat kristjane? Ali bi dobili med mladeniči kakega Elpidofora? Na to bi nam najlažje odgovoril kak mož, ki je imel veliko posla z volitvami. Toliko odgovorim tudi jaz: Le krščeni Elpidofori morejo sovražiti Marijine družbe. Spremenljiv Elpidofor je, kdor je pri sv. krstu, po bótrih z lastnim jezikom, nato pa ponavlja pri sv. izpovedi obljubil, da bo zvesto služil Bogu, pa vedno z novimi grehi Boga žali... Molčimo o takih! Poglejmo rajši veselejše zglede.

2. Misijonar je šel za nebesa duš iskat v najbolj osamljene ameriške kraje. Ostal je navadno v kaki večji vasi ter tako dolgo učil, da je bila večina pripravljena na sv. krst. Potem je šel dalje. Neki divjak se je tako goreče pripravil na sv. krst, da ga je misijonar tudi takoj nato obhajal. Potem je duhovnik šel v druge kraje, čez leto dni se je pa zopet vrnil v kraj, kjer se je ta mladenič tako lepo izpreobrnil. Koj ko je mladenič zvedel, da je misijonar zopet tu, je ves vesel tekkel k njemu, je pokleknil predenj, mu poljubljal noge ter ga je prosil, naj mu zopet da vkusit tisto sladkost kakor prejšnje leto. „Katero sladkost pa misliš?“ je vprašal misijonar. „O, ali ne veste? Sv. Rešnje Telo?“ — „Rad te bom obhajal ljubi mladenič! Pa poprej se moraš še izpovedati. Ali si vest že izprašal? — „Vest izprašam vsak večer, kakor ste mi lani naročili.“ — No, potem pa kar povej, kaj si se pregrešil po sv. krstu.“ — „Pregrešil, pregrešil!“ — „Velike grehe, ki si jih morda storil zoper božje zapovedi, boš zdaj povedal.“ — „Velike grehe? Velike grehe? Ali kdo Boga še kdaj razžali, če je prejel veliko dobroto sv. krsta? Ali je kje kak kristjan Bogu toliko nehvaležen?“ tako je solzno ginjen vprašal izpreobrnjenec misijonarja, ki je bil tudi objokan.

Kaj ne, to pa ni bil Elpidofor! To je bil nespremenljivo stanoviten služabnik božji. Celo leto ni slišal pridige, ni videl duhovna; vendar je neomahljivo zvest ostal. Kaj poreče na to mladenič, ki ima toliko pripomočkov, ki bi ga lahko ohranili v zvesti službi božji, pa je vendarle morda polovico dni v letu v v smrtnem grehu in tako v službi satanovi. Že majhna izkušnja ga predstavi izpod zastave božje v vrste božjih sovražnikov. Kaj, če bi prišla taka poizkušnja, kakršno je srečal mladenič Ripoche.

Ripoche je živel na Francoskem ob času prekucije; vojskoval se je za kralja in za sv. vero. Pa sovražniki so ga z nekaterimi tovariši vred blizu njegovega doma ujeli. Rekli so mu: „V naših rokah si zdaj. Še enkrat smeš pogledati na rojstno hišo, kjer tvoj sivolasi oče še žive; potem umrješ! Vendar, se moreš še rešiti. Glej tebi v roke položimo življenje in smrt. Če nas boš ubogal, si rešen.“ Ripoche je milo pogledal na rojstni dom; in solze so se mu zalesketale v očeh, ko je trepetaje zavprašal: „Kaj mi je pa storiti, da odidem smrti in ostanem v podporo slabotnemu očetu?“ Eden protiverskih vojakov mu je ponudil sekiro ter rekel: „Vzemi tole orodje in podsekaj tistile križ!“ — Ripoche je prijel za sekiro — vsi, ki so bili ž njim vred vjeti so se stresli, so se preč obrnili, zabilelo jih je globoko v srce, zakaj bali so se, da bo Ripoche dvignil sekiro zoper sv. križ in si tako rešil življenje. Ripoche je res skočil h križu, ki je stal tam blizu, stopil je na podnožje, s hrbtom se naslonil na križev tram ter grozeče klical: „Smrt njemu, ki se predrzne napasti posvečeni križev les. Poprej bom zadnjič dihnil, predno bom jaz to dopustil.“ Sv. ogenj se mu je svital v očeh, ko je navdušeno vihtel sekiro okrog sebe. Sovražniki so nekaj časa kar osupljeni stali. Potem jih je bilo pa seve sram, da bi se enemu umaknili. V divjem vrišču so planili na krščanskega junaka. Prejel je veliko ran; ves krvav se je še oklenil križa. Pa zlobneži so ga odtrgali, ga vrgli na tla, mu nastavili bajonete na srce ter zagrozili: „Poderi to praznoversko znamenje, sicer . . .“ — „To je znamenje mojega zveličanja, še enkrat se ga oklenem!“ Storil je kakor je rekel, ter tako umrl v objemu posvečenega križevega lesa.

Kaj ne, to je krščanski junak, ne pa tisti, ki mu je bolj vseč v družini, ki preklinja sv. razpelo, kakor pa v Marijini družbi, ki ne zahteva nič več kakor samo to, da krščanski mladenič res tudi krščansko živi. Kjer se ustanovi Marijina družba, se navadno duhovi ločijo. Če duhovnik začne z mladeniško družbo stori nekaj, kar je storil nekdanj oče Konstantina Velikega.

On je bil sam še malikovavec, pa je imel veliko krščanskih služabnikov v službi. Da jih poizkusi, je rekel, da bo po šegi prednikov zopet enkrat na tihoma daroval. Pristavil je, da zahteva služabnikov, da bodo pri tem pomagali. Kdor bi ž njim vred ne malikoval, izgubi službo, premoženje in vse časti. — To je vsa krščanska srca pretreslo. Pa na dvojen način: Omahljivci med kristjani so brž šli praviti, da bodo malikovali, da hočejo biti cesarju pokorni v vsem, če tudi jim krščanska vera isto prepove duje; drugi so pa stali trdno kakor hrasti za krščanstvo ter so rekli, da pač radi ubogajo vse, samo tega ne, kar je zoper Boga in vero. Cesar je pa le nalašč rekel, da bo treba malikovati, da je tako poizkusil, kateri kristjani so nebeškemu Gospodu zvesti. Mislil si je: „Kdor je Bogu zvest, bo gotovo tudi meni bolj udan

kakor pa tak, ki še Boga zataji.“ Obdržal je v službi le take, ki so so izkazali stanovitne v službi božji; vse druge je imel za nezanesljive, vzel jim je vse časti ter jih je spodil. Tako je ta cesar svoje služabnike prerešetal. Poslušajte, kako bi se ločili dobri in slabi današnji mladeniči.

Recimo da bi prišel Antikrist na svet ter bi si zbral (morda na Francoskem) veliko vojsko, s katero bi prodiral dalje in slednjič udaril tudi na slovenske pokrajine. Nato bi dal oklicati v vseh mestih in vaseh: „Vsak mladenič, ki je zoper Marijine družbe, dobi v moji vojski prav dobro službo, vsi pa, ki družbe ne sovražijo, in še posebno vsi, ki so v njih ter se zanje potezajo, bodo pomorjeni!“ Kaj menite, kako bi slovenski fantje takle oklic poslušali? Kako bi nanj odgovorili? *Fr. Bleiwes.*

(Konec prihodnjič.)

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Zgodovina sv. katoliške cerkve za srednje šole.* Spisal Anton Kržič, c. kr. profesor veronauka v Ljubljani. Strani 224 v vel. 8°. Natisnila in založila tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu 1904. Cena vezani knjigi 1 K 80 v. — Take knjige je bilo našim srednjim šolam — za sedaj učiteljskim pripravnicam — tako potreba, kakor ribi vode. Dobro se še spominjam, da mi je prišel pred par leti od Mohorjeve družbe iz Celovca glas, da je Lesarjeva zgodovina sv. katoliške cerkve popolnoma pošla. Treba je bilo torej nove izdaje. Tedaj mi je prišla misel, naj bi se vendar polotil dela kak katehet in napisal samostojno cerkveno zgodovino za srednje šole. G. pisatelj se je po-žrtvovalno odzval povabilu in danes, hvala Bogu, imamo dotiskano potrebno šolsko knjigo, ki bode brez dvojbe v kratkem dobila tudi ministersko potrjenje za porabo na srednjih šolah. Ali „Duh. Pastir“ naj tudi svojim sobratom knjigo priporoči. Kdor si jo omisli, bo imel pri rokah vso tvarino, kolikor je duhovnik pri katezezi ali pri pridigi po navadi potrebuje. Našo zgodovino diči točna razdelitev tvarine v štiri dobe. Vsako dobo pa je pisatelj porazdelil tudi v štiri poglavja. V prvem nam navaja misijonski del cerkvene zgodovine, v drugem opisuje krive vere, cerkvene očete in druge zaščitnike svete resnice, v tretjem nas seznanja z razvojem cerkvene hierarhije in z zgodovino katoliške liturgije. Naposled pa govori o ascetiki, šolstvu in vzgoji. Zlasti je kaj mično pisatelj razvil v posameznih dobah, kako blagodejno je cerkev vplivala na razvoj šolstva in vzgoje. Cerkevna zgodovina je apologija katoliške cerkve. To je hotel pokazati tudi naš pisatelj. Zato nam na mnogih mestih veje iz knjige apologetični duh, ki zlasti danes, ko se po svetu razširja toliko zgodovinskih laži, čitatelju jako dobro dene. — Knjiga je pisana z vnemo in ljubeznijo do sv. cerkve. Ne dvomim, da bode v tem smislu vplivala tudi na čitatelja ter mu budila v srcu neomajno zvestobo do Kristove cerkve. Zato bode vsaki duhovniški biblioteki donajala dobrih sadov. Pisatelju pa moramo

biti še posebej hvaležni zato, da je bil pripravljen, četudi od mnogih strani obložen z delom, prijeti za pero, ker je vsled tega zamašil že več let zevajočo vržél na vrtu šolskih knjig.

Dr. A. Karlin.

2. *Vojska na Dalnjem Vzhodu*. Pod tem naslovom je začelo izdajati založništvo „Dom in Sveta“ v ličnih snopičih popis rusko-japonske vojske. Že iz prvega nam poslanega snopiča se vidi, da bo popis jako zanimiv in bo podal celoten, urejen pregled znamenite vojske. Jako se bo priljubilo to delo tudi, ker bo opisovalo in v podobah kazalo neznane azijske dežele in tamošnja ljudstva. Vsak snopič bo bogato ilustrovan; posamezne popise bodo pojasnjevali tudi slovenski zemljevidi. Delo toplo priporočamo. Naročnina za en letnik (24 snopičev) stane K 4·80, za pol letnika (12 snopičev) K 2·40.

B.

1. *Das grösste Denkmal der göttlichen Liebe*. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars. Von G. Diessel, Priester der Kongregation des Allerheiligsten Erlösers. I. und II. Band. Druck und Verlag von Friedrich Pustet. 1904. Str. 511 + 636. Broširana zvezka staneta K 10·08, vezana K 12. — G. Diessel je zlasti zaslovel po svojih pridigah „Maria der Christen Hort“ (Duh. Past. I. 1901, str. 360), ki so izšle tudi že v drugi izdaji. Sedaj je izdal dva obširna zvezka pridig o sv. Rešnjem Telesu. V njih nam lepo kaže zakrament ljubezni kot središče vsega verskega življenja. Obširno in vsestransko obravnava pisatelj v svojih pridigah Jezusovo pričujočnost v sv. Rešnjem Telesu, sv. mašo, sv. obhajilo in sv. Srce Jezusovo, pa tudi druge tvarine imajo primerne oddelke, n. pr. „Jezus v sv. Rešnjem Telesu in tri božje čednosti“. Vsaka pridiga je zase celota, ki se dá s primernim uvodom porabiti za eno ali drugo nedeljo v cerkvenem letu, posamezne pridige so združene ali se dajo prav neprisljčno združiti v skupine za tridnevnic o pobožnosti sv. Rešnjega Telesa, sv. Srca Jezusovega itd. Vse pridige so jasne in pregledne; svete resnice so temeljito razložene, dovolj podprte z dokazi iz sv. pisma in cerkvenih očetov in lepo pojasnjene s primernimi zgledi iz zgodovine sv. katoliške cerkve in iz življenja.

2. *Ein Blumenstrauss, der Himmelskönigin gebunden*. Eine Sammlung von Maiandachten für Kirche und Haus. Mit einem Gebets-Anhange. Vom † Ludwig Gemminger, Priesterhausdirektor. Zweite, vermehrte und verbesserte Auflage. 1903. Regensburg. Druck und Verlag von Franz Pustet. Strani 495. Cena broširanemu izvodu K 2·16, vezanemu K 2·88 — Znane in zelo priljubljene so Gemmingerjeve pridige, zlasti one, v katerih poveličuje Marijo. Dvojni njegovi šmarnični govori so zbrani v omenjeni knjigi. Prve šmarnične pridige imajo jako različno, vendar v primerno celoto združeno vsebino. Prvih pet govorov se naslanja na petere črke Marijinega imena, drugih pet govorov o peterih glavnih Marijinih praznikih, naslednjih sedem obravnava Marijo in sedem sv. zakramentov, sedem jih je posvečenih „Mariji in materinemu srcu“, zadnjih sedem ima pa za podlago sedem Marijinih besedi. Drugi šmarnični govori pa na podstavi Marijinih besedi: „Odslej me bodo srečno imenovali vsi narodi“ poveličujejo Marijo kot kraljico angelov, očakov, prerokov itd., kot zavetnico mož, ženâ, mladeničev itd., kot pomočnico ubožcev, bolnikov itd. Govori so prav porabni.